

"FİNTREND" BOKT MMC

**Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Hesabatı**

31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə

"FİNTREND" BOKT MMC

**Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Hesabatı**

31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə

MÜNDƏRİCAT

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinin bəyanı

Müstəqil auditorun hesabatı

Maliyyə hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	1
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat.....	2
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	3
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	4
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.....	5-42

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

Aşağıdakı bəyanat, müstəqil auditorun hesabatında göstərilmiş auditorun rəyində olan vəzifələr haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və "FINTREND" BOKT MMC (bundan sonra "Şirkət") maliyyə hesabatları ilə əlaqədar rəhbərlik və müstəqil auditorlar arasında müvafiq vəzifə bölgüsünü əks etdirmək məqsədi daşıyır.

Rəhbərlik Şirkətin 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə fəaliyyətinin nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına müvafiq qaydada əks etdirən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik:

- Müvafiq mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və uyğun olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədəuyğun qərarların və mülahizələrin qəbul edilməsi;
- Hər hansı əhəmiyyətli kənarlaşmaların açıqlanması və maliyyə hesabatlarında izah edilməsi şərti ilə MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarının tələblərinə riayət olunması və;
- Əgər yaxın gələcəkdə, Şirkətin normal şərtlər altında fəaliyyətini davam etdirəcəyi güman edilsə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fəaliyyətin davamlılığı prinsipi əsasında hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Rəhbərlik həmçinin:

- Şirkətin daxilində səmərəli və yüksək səviyyəli daxili nəzarət sisteminin təşkili, tətbiqi və qorunması;
- Şirkətin maliyyə hesabatlarının MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat uçotu sisteminin təşkil olunması;
- Mühasibat uçotunun Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş qanunvericilik və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq qaydada aparılması;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Şirkətin aktivlərinin qorunmasının təmin edilməsi və;
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması üçün məsuliyyət daşıyır.

31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə maliyyə hesabatları Şirkətin rəhbərliyi tərəfindən 22 may 2026-cı il tarixində təsdiq edilmişdir.

Rəhbərlik tərəfindən:

Qəmbərova Səvinc
Direktor

Məhərrəmov Orxan
Baş mühasib

Müstəqil Auditorun Hesabatı

"FİNTREND" BOKT MMC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Rəy

Biz "FİNTREND" BOKT MMC-nin (bundan sonra "Şirkət") 31 dekabr 2025-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı, həmin tarixdə bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə, əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici məlumatların xülasəsindən ibarət olan MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun hazırlanmış maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2025-ci il tarixinə Şirkətin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə Hesabatlarının Auditi üzrə Auditorun Məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsi" (o cümlədən Beynəlxalq Müstəqillik Standartları) (MBESS Məcəlləsi) ilə müəyyən edilmiş tələblərə əsasən Şirkətdən müstəqillik və digər etik öhdəliklərimizi həmin tələblərə və MBESS Məcəlləsinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına zəmin yaradan zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Şirkəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Rəhbərlik Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana biləcək təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqda və ya bütövlükdə maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlara təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- Saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklərə qarşı audit prosedurları işləyib hazırlayır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edən audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, fırldaqçılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- Şirkətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Tətbiq edilən uçot siyasətlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənliliyin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliliyin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yetərli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixinədək əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və şəraitlər Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini dayandırmasına səbəb ola bilər.
- Maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

22 may 2026-cı il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

RSM Azerbaijan

"FINTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNƏ

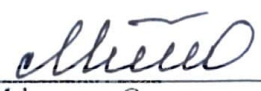
(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	986,666	351,761
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7	83,205,585	69,987,030
Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər	8	329,293	403,295
Mənfəət vergisi aktivi		202,264	-
Təxirə salınmış vergi aktivi	17	432,741	286,084
Digər aktivlər	9	5,634,214	-
Cəmi aktivlər		90,790,763	71,028,170
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	10	5,000,000	5,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		4,325,554	3,196,815
Cəmi kapital		9,325,554	8,196,815
Öhdəliklər			
Müddətli borc öhdəlikləri	11	-	6,664,008
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	12	70,243,783	45,592,975
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	13	11,138,400	10,431,200
Mənfəət vergisi öhdəliyi		-	109,134
Digər öhdəliklər	14	83,026	34,038
Cəmi öhdəliklər		81,465,209	62,831,355
Cəmi öhdəliklər və kapital		90,790,763	71,028,170

22 may 2026-cı il tarixində rəhbərlik adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Qarabərova Sevinc
Direktor

Məhərrəmov Orxan
Baş mühasib

"FINTREND" BOKT MMC

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Faiz gəlirləri	15	11,187,488	8,037,935
Faiz xərcləri	15	(6,283,859)	(4,382,043)
Xalis faiz gəlirləri		4,903,629	3,655,892
Gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyat xərci	7	(2,846,132)	(689,379)
Gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyatın yaradılmasından sonra faiz gəlirləri üzrə xalis marja		2,057,497	2,966,513
Haqq və komissiya gəlirləri		200,326	252,527
Haqq və komissiya xərcləri		(34,324)	(24,537)
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	16	(1,230,439)	(800,822)
Xarici valyuta məvqeyinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə zərər		(12,689)	(19,255)
Digər gəlirlər/(xərclər)		1,711	(184,080)
Vergidən əvvəlki mənfəət		982,082	2,190,346
Mənfəət vergisi	17	146,657	(143,417)
İl üzrə mənfəət		1,128,739	2,046,929
İl üzrə digər məcmu gəlir		-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		1,128,739	2,046,929

22 may 2026-cı il tarixində rəhbərlik adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Qombarova Sevinc
Direktor

Məhərrəmov Orxan
Baş mühasib

“FİNTREND” BOKT MMC
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	525,020	1,149,886	1,674,906
Nizamnamə kapitalında artım	4,474,980	-	4,474,980
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	2,046,929	2,046,929
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	5,000,000	3,196,815	8,196,815
İl üzrə cəmi məcmu zərər	-	1,128,739	1,128,739
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	5,000,000	4,325,554	9,325,554

22 may 2026-cı il tarixində rəhbərlik adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Qəmbərova Səvinc
Direktor

Məhərrəmov Orxan
Baş mühasib

"FİNTREND" BOKT MMC
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

Qeyd	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını		
Ahınmış faizlər	4,530,418	3,950,689
Ödənilmiş faizlər	11/13 (1,213,618)	(1,049,285)
İşçi heyəti ilə bağlı ödənilmiş xərclər	(706,484)	(394,738)
Ödənilmiş inzibati və digər əməliyyat xərcləri	(435,289)	(435,570)
Ödənilmiş mənfəət vergisi	(311,398)	(324,991)
Digər gəlirlərdən daxilolmalar	202,037	227,990
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını	2,065,666	1,974,095
<i>Xalis (artım)/ azalma:</i>		
- müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	7 (15,041,831)	(14,799,889)
Əməliyyat fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri	(12,976,165)	(12,825,794)
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını		
Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin alışı	8 -	(39,200)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri	-	(39,200)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin axını		
Borc öhdəliklərindən daxilolmalar	11/12 52,153,963	41,608,465
Borc öhdəliklərinin qaytarılması	11/12 (38,530,204)	(43,777,803)
Borc qiymətli kağızların buraxılmasından daxilolmalar	13 -	10,200,000
Nizamnamə kapitalının artırılması	-	4,474,980
Maliyyəşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri	13,623,759	12,505,642
<i>Məzənnə fərqlərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri</i>	(12,689)	(19,255)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)	634,905	(378,607)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6 351,761	730,368
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6 986,666	351,761

22 may 2026-cı il tarixində rəhbərlik adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Əmbərova Səvinc
Direktor

Məhərrəmov Orxan
Bas mühasib

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

1. Giriş

Şirkət və onun fəaliyyəti

Şirkət Bakı Şəhəri Vergilər Departamentinin Kommersiya Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsində 24 aprel 2014-cü il tarixində “FİNTREND” Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti adı ilə qeydiyyatdan keçmiş və 2002961101 nömrəli VÖEN və BKT-24 seriyalı lisenziya nömrəsini almışdır. Şirkət əsas fəaliyyət sahəsi fiziki və hüquqi şəxslərə, o cümlədən sahibkarlara, az təminatlı icmalara, qaçqın və məcburi köçkünlərə və digər şəxslərə qısa və uzun müddətli kreditlərin verilməsindən ibarətdir. Şirkət tərəfindən verilmiş kreditlər daşınar və daşınmaz əmlakın girovu, qarantıya, zəminlik və qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər üsullarla təmin oluna bilər.

Şirkətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan, Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Bünyad Sərdarov, ev 15A

Şirkət bütünlüklə təsisçilərə məxsusdur. Şirkətin əsas təsisçiləri aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Pay məbləğ ilə, AZN	Pay faiz ilə, %	Pay məbləğ ilə, AZN	Pay faiz ilə, %
Səhmdarlar				
Pro Trade Logistics DMCC	4,750,000	95	4,750,000	95
Əliyev Sahib Rahib oğlu	250,000	5	250,000	5
Cəmi	5,000,000	100	5,000,000	100

2. Şirkətin əməliyyat mühiti

Şirkət fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir və nəticədə Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarlarının inkişaf etməkdə olan bazar xüsusiyyətlərinə məruz qalır.

Azərbaycanın iqtisadiyyatı, bir çox inkişaf etməkdə olan bazarlar kimi, qlobal iqtisadi şərtlər, hökumət siyasəti və enerji qiymətlərindəki dalğalanmalardan təsirlənməyə davam edir. Ölkə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə diqqət yetirsə də, əsas sahələrdə sabitliyin qorunması uzunmüddətli inkişaf üçün vacibdir. Azərbaycanın iqtisadiyyatının gələcək inkişaf istiqaməti əsasən fiskal və monetar siyasətlərin effektivliyindən, həmçinin xam neft qiymətlərindən və milli valyutanın sabitliyindən asılıdır.

Hüquqi, vergi və tənzimləyici baza inkişafa davam edir, lakin müxtəlif şərtlərə və tez-tez dəyişikliklərə məruz qalır ki, bu da digər hüquqi və fiskal maneələrlə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən qurumların üzləşdiyi çətinliklərə kömək edir. Neftin qiymətindəki dəyişkənlik və Rusiya Federasiyası ilə Ukrayna arasında davam edən hərbi münaqişə biznes mühitində qeyri-müəyyənliyi daha da artırır.

Azərbaycan iqtisadiyyatı xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssasdır. Son illər Azərbaycan hökuməti daha balanslaşdırılmış iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatları davam etdirmişdir.

2025-ci il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı hökumətin apardığı iqtisadi islahatlar, sabit məzənnə rejimi və adekvat valyuta ehtiyatları ilə dəstəklənən ümumi makroiqtisadi sabitlik nümayiş etdirməkdə davam edib.

2025-ci ildə Azərbaycanda 129,1 milyard manatlıq (75.9 milyard ABŞ dolları) və yaxud 2024-cü illə müqayisədə 1,4 % çox ümumi daxili məhsul (ÜDM) istehsal olunub. Son 1 ildə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 1,6 % azalıb, qeyri neft-qaz sektorunda isə 2,7 % artıb.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Şirkətin əməliyyat mühiti (davamı)

2025-ci ildə Azərbaycan xarici ölkələrlə 49 milyard 423 milyon ABŞ dolları dəyərində ticarət əməliyyatı aparıb. Ölkə üzrə xarici ticarətdə 663 milyon dollarlıq müsbət saldo yaranıb. Bu da illik müqayisədə 8,3 dəfə azdır.

Bu ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları 12,5 milyard ABŞ dolları və yaxud 17,6 % artaraq 83,5 milyard ABŞ dollarına çatıb.

2025-ci ilin dekabr ayında inflyasiya Mərkəzi Bankın $4\pm 2\%$ hədəf diapazonuna uyğun olaraq 12 aylıq inflyasiya 5,2% təşkil edib. Qiymətlər illik əsasda qida məhsulları, alkoqollu içkilər və tütün məmulatları üzrə 6,4%, ödənişli xidmətlər üzrə 5,7%, qeyri-qida məhsulları üzrə isə 2,5% artıb. İllik baza inflyasiyası 2025-ci ilin dekabr ayında 4,8% təşkil edib ki, bu da inflyasiyanın qalıcı hissəsinin hədəfə yaxın olduğunu göstərir. Qiymət sabitliyini dəstəkləmək və inflyasiyanın inkişafına və makroiqtisadi şəraitə cavab vermək üçün Mərkəzi Bank yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsi 2025-ci ilin iyul ayında 7%-ə endirildi.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri Azərbaycanın iqtisadi perspektivlərini qiymətləndirməyə davam ediblər. Böyük suveren fond aktivləri, davamlı xalis ümumi dövlət aktivləri mövqeyi və karbohidrogen qiymətlərinin dəyişkənliyinə qarşı əhəmiyyətli qorunma təmin edən aşağı dövlət borcu sayəsində Azərbaycanın fiskal və xarici buferləri müstəsna dərəcədə güclü olaraq qalır. 05 dekabr 2025-ci il tarixində S&P Global Ratings Azərbaycan üzrə proqnozunu sabitdən müsbətə dəyişdi. Eyni zamanda, S&P Global Ratings Azərbaycanın uzun və qısamüddətli xarici və yerli valyutada suveren kredit reytinglərini “BB +/-B” səviyyəsində təsdiqləyib. Beynəlxalq reyting agentliyi Moody's Azərbaycanın suveren kredit reytingini “Baa3” səviyyəsində təsdiqləyib. Reyting proqnozu Moody's tərəfindən “müsbət” olaraq təsdiqlənib. Agentlik qeyd edir ki, Azərbaycanın kredit reytingi əhəmiyyətli maliyyə buferləri ilə dəstəklənir və bu, xarici şoklara qarşı həssaslıq risklərini azaldır.

İqtisadi islahatlar neftdən asılılığın azaldılması və özəl sektorun stimullaşdırılması ilə yanaşı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsini yaxşılaşdırmaqda davam edir. Hökumət gələcək biznes mühitinə təsir edən vergi islahatları ilə yanaşı, sağlam rəqabəti gücləndirmək üçün tədbirləri istiqamətləndirir. Burada neft-qaz sənayesinin modernləşdirilməsi, qeyri-neft sənayesinin inkişafı, alternativ enerji mənbələrinə istifadə imkanlarının genişləndirilməsi, aqrar sektorun inkişafı, xarici ticarət və investisiya strukturunun təkmilləşdirilməsi kimi bir neçə istiqamət diqqət mərkəzindədir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi artımı daha çox vergi, hüquqi, tənzimləyici və siyasi hadisələrlə yanaşı, Hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən asılıdır. Şirkət rəhbərliyi mövcud şəraitdə iqtisadi inkişafı izləyir və yaxın gələcəkdə Şirkətin davamlılığını dəstəkləmək və biznesini inkişaf etdirmək üçün zəruri hesab etdiyi qabaqlayıcı tədbirlər görür.

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı

Hesabatların tərtib edilməsinin prinsipləri

Uyğunluq prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları fəaliyyətin fasiləsizliyi və Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMHSS) tərəfindən hazırlanan 31 dekabr 2025-ci il tarixinə qüvvədə olan MHBS Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun şəkildə hazırlanmışdır.

Təqdimatın əsasları

Maliyyə hesabatları aşağıda göstərilmiş mühəsibat uçotu prinsiplərində başqa cür qeyd olunmayıbsa (məsələn, müəyyən maliyyə alətləri ədalətli dəyər prinsipi ilə ölçülür) tarixi dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Təqdimatın əsasları (davam)

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan əməliyyatlarda aktivin satılması zamanı alınan və ya öhdəliyin köçürülməsi zamanı ödənilən qiymətdir. Aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Şirkət mümkün dərəcədə bazarda müşahidə edilə bilən informasiyalardan istifadə edir.

Əgər aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri müəyyən oluna bilmirsə, Şirkət müşahidə edilə bilən məlumatların istifadəsini maksimumlaşdırır və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini minimumlaşdırır (oxşar əməliyyatlar üçün qiymətləri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitləri hərəkətinin təhlilini və ya emitentin xüsusi hallarda opsiyon qiymət qoyma modelini əks etdirən müqayisəli bazar yanaşmasının istifadəsi) qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə edir. İstifadə olunan məlumatlar bazar iştirakçılarının nəzərə aldığı aktiv/ (öhdəliyin) xarakteristikalarına uyğundur.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə üçün məlumatların müşahidə edilə bilmə dərəcəsinə və bütünlüklə ədalətli dəyərin müəyyən olunmasında məlumatların əhəmiyyətinə əsaslanaraq müxtəlif iyerarxik kateqoriyalara bölünür:

- 1-ci səviyyə - ədalətli dəyər eyni aktivlər/öhdəliklərin aktiv bazardakı mövcud qiymətindən (dəyişdirilməmiş) əldə edilir.
- 2-ci səviyyə - ədalətli dəyər 1-ci səviyyədə göstərilən mövcud qiymətlərdən fərqli olaraq aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (məs., qiymətlər) və ya dolayı yolla (qiymətlərdən əldə olunan) müşahidə edilə bilən məlumatlardan əldə olunur.
- 3-cü səviyyə - ədalətli dəyər müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan (müşahidə edilə bilinməyən məlumatlar) aktiv və öhdəliklər üçün məlumatları özündə əks etdirən qiymətləndirmə mexanizmlərindən əldə olunur.

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasındakı köçürmələr Şirkət tərəfindən dəyişikliyin baş verdiyi hesabat dövrünün sonunda tanınır.

Funksional və hesabat valyutası

Şirkətin funksional valyutası və bu maliyyə hesabatlarının tərtib olunduğu valyuta Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (“AZN”).

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında qəbul edilən əhəmiyyətli uçot prinsipləri aşağıda qeyd edilmişdir. Bu prinsiplər, istisna hallar göstərilmədiyi təqdirdə, bütün illərə davamlı olaraq tətbiq olunur:

Faiz gəlirlərinin tanınması

Effektiv faiz dərəcəsi metodu

9 sayılı MHBS-nin tələblərinə əsasən amortizasiya edilmiş maya dəyərlə, eləcə də mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan bütün maliyyə alətləri üçün faiz dərəcələri effektiv faiz dərəcəsi (EFD) metodundan istifadə etməklə tətbiq olunur. Faiz hesablanan maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri 9 sayılı MHBS əsasında sair məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülür və faiz hesablanan maliyyə aktivləri də EFD metodundan istifadə edilməklə təyin olunur. EFD maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində və ya daha qısa müddətə, maliyyə alətinin xalis qalıq dəyərinə qədər ehtimal olunan gələcək kassa daxilolmalarına tabe tutulan faizdir.

EFD (həmçinin, aktivin amortizasiya olunmuş dəyəri) satın alma zamanı hər hansı endirim və ya premium, EFD-nin daxili hissəsi olan haqq və dəyərlər nəzərə alınmaqla hesablanır. Şirkət kreditin gözlənilən istifadə müddəti ərzində sabit geri qayıtma faizinin ən yaxşı təxminini istifadə etməklə faiz gəlirlərini tanıyır. Buna görə də Şirkət müxtəlif mərhələlərdə tətbiq olunan fərqli faiz dərəcələrinin və məhsulun digər xarakteristikalarının istifadə dövrünün (ön ödəmələr, faiz cərimələri və ödənişləri daxil olmaqla) təsirlərini nəzərə alır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Effektiv faiz dərəcəsi metodu (davam)

Əgər maliyyə aktivlərində pul vəsaitlərinin axını ilə əlaqədar olan gözləntilər kredit riskindən başqa hər hansı bir səbəbə görə yenidən nəzərdən keçirilərsə düzəliş faiz gəlirlərində artma və azalma ilə birlikdə balans hesabatına aktivin qalıq dəyərində müsbət və ya mənfi düzəliş olaraq qeyd olunur. İcbari olaraq mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülməsi tələb olunan bütün satış aktivləri və maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri, müqavilə faiz dərəcələri, xalis satış gəlirlərində və maliyyə aktivlərində xalis gəlir/ (zərər) mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyər istifadə olunmaqla da tanınır.

Maliyyə alətləri – ilkin tanınma

Tanınmanın tarixi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, müştərilərə verilən kreditlər və avanslar, o cümlədən müştəri hesabları istisna olmaqla maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq satış tarixində, yəni Şirkət müqavilənin şərtlərinə əsasən tərəflərdən birinə çevrildiyi tarixdə tanınır. Buna müntəzəm satışlar daxildir: bazarda tənzimləmə və konvensiyalarla müəyyən olunmuş zaman çərçivəsində aktivlərin çatdırılması, tələb olunan maliyyə aktivlərinin alınması və satılması. Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar isə vəsaitlər müştərinin hesabına köçürüldüyü zaman tanınır. Şirkət müştərilərin balanslarını vəsaitlər Şirkətə köçürüldüyü zaman tanıyır.

Maliyyə alətlərinin ilkin ölçülməsi

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması zamanı təsnifləşdirilən alətlərin idarə olunması biznes planı və onların müqavilə şərtlərindən asılıdır. Maliyyə alətləri ilkin olaraq onların ədalətli dəyərində ölçülür, maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə qeyd olunması halından başqa digər əməliyyat məsrəfləri bu məbləğə əlavə edilir və ya çıxılır. Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması zamanı onun ədalətli dəyəri onun əməliyyat qiymətindən fərqlənsə Şirkət 1-ci günün mənfəət və zərər uçotunu aşağıda təsvir olunduğu şəkildə aparır:

1-ci gün mənfəət və zərər uçotu

Maliyyə alətinin əməliyyat qiyməti, onun yalnız bazar əməliyyatlarında müşahidə oluna bilən daxilolmalarına əsaslanan qiymətləndirmə metodu əsasında təyin olunmuş ədalətli dəyərindən və ilkin tanınma zamanı yaranan ədalətli dəyərindən fərli olduğu zaman, Şirkət əməliyyat qiyməti və ədalətli dəyər arasındakı fərq xalis satış gəlirlərinə tanıyır. Ədalətli dəyərin bəzi daxilolmaların müşahidə oluna bilmədiyi modelə əsaslandığı hallarda əməliyyat qiyməti və ədalətli dəyər arasındakı fərq təxirə salınır və yalnız daxilolmaların müşahidəsi mümkün olduqda və ya alətlərin tanınması dayandırıldıqda mənfəət və zərərdə tanınır.

Təxirə salınmış 1-ci gün mənfəət və ya zərər yalnız bazar iştirakçılarının qiymət təyin edərkən nəzərə alacaqları bir amilin (vaxt daxil olmaqla) dəyişməsi nəticəsində yaranacaq dərəcədə tanına bilər. Şirkətin uçot siyasəti 1-ci gün mənfəət və ya zərər yalnız girişlər müşahidə edildikdə və ya alət tanınmamış olduqda tanımaqdır.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ölçülmə kateqoriyaları

Şirkət öz maliyyə aktivlərini aşağıdakı meyarlarla aktivlərin idarə olunmasının biznes modeli və aktivlərin müqavilə şərtləri əsasında təsnifləşdirir:

- Amortizasiya olunmuş dəyərlə;
- Sair məcmu gəlirlər hesabında ədalətli dəyərlə;
- Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ölçülmə kateqoriyaları (davam)

Şirkət öz derivativlərini və satış portfelini mənfəət zərər hesabına ədalətli dəyərle təsnifləşdirir və ölçür. Şirkət qeyd olunan yanaşma uyğunsuzluqları əhəmiyyətli dərəcədə azaltdığı və ya aradan qaldırdığı halda maliyyə alətlərini mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərle tanıya bilər.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Amortizasiya olunmuş dəyərle tanınan bank hesabları, müştərilərə verilən kreditlər və avanslar, maliyyə investisiyaları

Şirkət yalnız aşağıdakı hər iki şərt ödənərsə Bank hesabları, müştərilərə verilən kreditlər və avanslar və digər maliyyə investisiyalarını amortizasiya olunmuş dəyərle ölçür:

- Maliyyə aktivləri müqavilə əsasında pul vəsaitləri hərəkətinin toplanması məqsədi daşıyan biznes modelin tərkibindədir;
- Maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtləri ödənilməli olan əsas məbləğin qalıq dəyərində hesablanmış faiz və əsas məbləğin geri ödənişindən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmalarına gətirib çıxarır.

Bu şərtlərin detalları aşağıda təsvir olunub:

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Şirkət onun biznes məqsədlərinə çatmaq üçün maliyyə aktivləri qruplarının idarə olunmasını ən uyğun şəkildə əks etdirilməsi səviyyəsində özünün biznes modelini təyin edir.

Şirkətin biznes modeli maliyyə alətlərinə görə tək-tək deyil, cəmlənmiş portfəllərin daha yüksək səviyyəsinə görə qiymətləndirilir və aşağıdakı müşahidə oluna bilən faktorlara əsaslanır:

- Biznes modelin performansını və bu biznes model daxilində saxlanılan maliyyə aktivləri necə qiymətləndirilir və Şirkətin əsas idarə heyətinə təqdim olunur;
- Biznes modelin performansına (və bu biznes model daxilində saxlanılan maliyyə aktivlərinə) təsir edən risklər və xüsusilə də, bu riskərin idarə olunması üsulu;
- Şirkətin menecerlərinə müavinətlər necə verilir (məsələn, kompensasiya aktivlərinin ədalətli dəyərində və yaxud müqavilə üzrə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanır);
- Satışların gözlənilən tezliyi, dəyər və vaxtı da Şirkətin qiymətləndirilməsi baxımından mühim aspektlərdən hesab edilir.

Biznes model qiymətləndirməsi “ən pis hal” və “stress vəziyyəti” halları nəzərə alınmadan gözlənilən qrafikaya əsaslanır. İlk tanınmadan sonra pul vəsaitlərinin hərəkəti Şirkətin gözləntilərindən fərqli bir şəkildə həyata keçirilirsə bu halda Şirkət biznes modelində qalan maliyyə aktivlərinin təsnifatını dəyişmir, lakin yeni başlayan və ya yeni satın alınan maliyyə aktivlərini qiymətləndirərkən bu məlumatları da daxil edir.

Yalnız əsas məbləğin və faizlərinin fərdi ödənişi (YƏMFÖ)

Şirkət təsnifat prosesinin ikinci mərhələsində maliyyə müqaviləsi şərtlərinin test meyarlarına uyğun olub olmadığını müəyyən edir.

Test mərhələsinin əsas vacib prinsipi maliyyə aktivinin ədalətli dəyərində ilkin mərhələdə tanınması və maliyyə aktivinin qüvvədə olduğu müddət ərzində dəyişməsi (məsələn, hər hansı bir təkrar ödəmə və ya premium/əndirim amortizasiyası) kimi müəyyənləşdirilmişdir.

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Yalnız əsas məbləğin və faizlərinin fərdi ödənişi (YƏMFÖ) (davam)

Kreditin verilməsi zamanı ən mühim marağ amillərindən biri pulun zaman dəyərinin və kredit riskinin nəzərə alınmasıdır. YƏMFÖ qiymətləndirməsi aparmaq üçün Şirkət mühakimə, maliyyə aktivlərinin hansı məzənnədə istifadə edilməsi və faiz dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsi kimi əlaqəli faktorların nəzərə alınmasını tətbiq edir.

Yalnız əsas məbləğin və faizlərinin fərdi ödənişi (davamı)

Bundan fərqli olaraq pul vəsaitlərinin hərəkəti risklərində və ya dəyişkənliyə məruz qalmasını izah edən müqavilə şərtlərinə əsasən pul vəsaitlərinin axını yalnız ödənilmiş əsas və faiz məbləğlərindən yaranmır. Bu kimi hallarda maliyyə aktivlərinin mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə MZƏD ölçülməsi tələb olunur.

Ticarət üçün nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri

Şirkət maliyyə aktivlərini və ya maliyyə öhdəliklərini alqı-satqı işlərində və ya qısamüddətli mənfəət əldə etmək məqsədi ilə verilmiş olduğu vəziyyətə görə təsnifləşdirir yaxud birlikdə idarə olunan maliyyə hesablamalarının bir hissəsini formalaşdırır. Satıla bilən aktivlər və öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərlə qeyd olunur və ölçülür. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər xalis ticarət gəlirində tanınır. Faiz və dividend gəlirləri və ya xərcləri, müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq və ya ödəniş haqqı yarandıqda xalis ticarət gəlirində qeyd olunur. Bu təsnifata, əsasən yaxın müddətdə satış məqsədilə alınmış qiymətli kağızları və qısamüddətli müqavilələr daxil edilmişdir.

9 sayılı MHBS aktivlərin idarə edilməsi və alətlərin müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti xüsusiyyətləri üçün müəssisənin biznes modelinin birləşməsi əsasında maliyyə alətlərinin təsnifləndirilməsini tələb edir. Ticarət üçün saxlanılan borc alətləri olan maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə ölçülməyə gətirib çıxaran iş modeli ilə nəticələnir.

Sair məcmu gəlir hesabında ədalətli dəyərdə (DMGƏD) tanınan borc alətləri

Şirkətlər aşağıda göstərilən şərtlərin hər ikisinin yerinə yerinə yetirilməsi şərtiylə Sair Məcmu Gəlir hesabına əsasən ədalətli dəyərdə tanınan borc alətlərinin 9 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq yeni kateqoriyalarını tətbiq edir:

- Bu alət müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti toplanması və maliyyə aktivlərinin satışına nail olmaqla bir biznes modelində keçirilir;
- Müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkəti və satıla bilən maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtləri YƏMFÖ testinə cavab verir.

Sair məcmu gəlirlər hesabında ədalətli dəyərlə tanınan borc alətləri sonradan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilmiş və ədalətli dəyərdə yaranan dəyişikliklər mənfəət və ya zərər vasitəsilə ölçülür. Şirkətlərin eyni təhlükəsizlik xidmətində birdən daha çox investisiyaya malik olması vəziyyətində, FIFO metodu tətbiq edilməkdədir. Balansdan kənar vəziyyətdə isə daha əvvəl sair məcmu gəlirlər hesabında tanınan bütün toplanmış mənfəət və zərərlər, sair məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyər metodundan gəlir və xərcə yenidən təsnifləndirilməkdədir.

Sair məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan kapital alətləri

Şirkətlər, nadir hallarda ilkin tanınma zamanı maliyyə alətlərini 32 sayılı MUBS Maliyyə alətləri: "Təqdimat standartına" uyğun gəlirsə və ticari məqsədlə saxlanılırsa sair məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə tanıyır. Bəzi kapital investisiyalarını, sair məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə kapital alətləri kimi sinifləndirməyi seçirlər. Bu kapital alətlərində gəlir və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərər hesabına geri tanınma bilməz.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Sair məcmu gəlirlər hesabatına ədalətli dəyərlə tanınan kapital alətləri (davam)

Dividendlər, ödəmə haqqı təşkil edildiyində, Şirkətlərin xərclərinin bir qisminin kompensasiya edilərək gəlir əldə etmələri kimi hallar- məsələn, sair məcmu gəlirlərdə qeyd olunan mənfəət istisna olmaqla, eynilə digər fəaliyyət gəlirləri kimi, mənfəət və ya zərər hesabında öz əksini tapır. Sair məcmu gəlirlərdə ədalətli dəyərlə tanınan kapital alətləri, dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsindən könər tutulmaqdadır.

Müddətli borc öhdəlikləri və digər borc götürülmüş məbləğlər

İlkin tanınmadam sonra, Müddətli borc öhdəlikləri və borc götürülmüş məbləğlər, amortizasiya edilmiş xərclər kimi ölcülür.

Amortizasiya edilmiş xərclər, effektiv faiz dərəcəsinin daxili hissəsi olan maliyyə xərcləri, hər hansı bir endirim, və ya premiya fondları nəzərə alınaraq hesablanmaqdadır. Həm kapital, həm də öhdəlik komponentlərini özündə cəmləşdirən mürəkkəb maliyyə alətləri dərc olunma tarixində ayrılır.

Şirkətlər, qeyri –törəmə alətlərinə mühasibat əməliyyatlarını yerinə yetirərkən, ilk öncə bu alətlərin mürəkkəb olub olmadığını müəyyən edir və daha sonra bu alətin hər bir komponentini ayrı ayrılıqda, maliyyə aktivi, öhdəliyi və ya kapitalı kimi, MUBS 32 əsasında, təsnifləşdirir.

Geri dönüşdürülə bilən alətlərin öhdəlik və kapital komponentlərinin təsnifi, bəzi səhmdarlar üçün bir variantın istifadəsi baxımından iqtisadi cəhətdən sərfəli görünə bilər, geri dönüşüm əməliyyatının tətbiqi zamanı dəyişiklik səbəbiylə yenidən nəzərdən keçirilə bilməz. Mürəkkəb maliyyə alətinin ilkin sərmayəsinin kapital və öhdəlik komponentlərinə ötürülməsi zamanı, kapital, alətin bütün həqiqi dəyərinin qalıq məbləğlərinin ixracından sonrakı halı olaraq dəyərləndirilir və bu məbləğ öhdəliklər üçün ayrı bir şəkildə qeyd olunur. Hər hansı bir mürəkkəb maliyyə alətinə bağlı olan törəmə tərkibli alətlərin dəyəri, kapitaldan fərqli olaraq, öhdəlik komponentlərinə daxil olmaqdadır. Şirkətlər kapital və öhdəlik bölgüsünü müəyyən etdikdən sonra, sonrakı mərhələ olaraq, öhdəliklərin ayrı ayrılıqda nəzərə alınması vacib olan törəmələrə malik olub olmadığını müəyyənləşdirməlidir.

Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri (MZƏD)

Bu kateqoriyaya aid olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, kommersiya məqsədli olmayan və ilkin mühasibat prosesi zamanı rəhbərlik tərəfindən müəyyən olunan və ya icbari şəkildə 9 sayılı MHBS nəzdində həqiqi dəyəri ölçülə bilən kateqoriyalardır. Rəhbərlik ilkin uçot sonrası yalnız aşağıda göstərilən kriteriyalardan biri yerinə yetirildiyində mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan bir alət müəyyən edir. Bu cür təyinatlar hər bir alət üzrə ayrıca həyata keçirilir:

- müvafiq təyinat mühasibat uçotunda fərqli tanınma halında yarana biləcək uyğunsuzluqları aradan qaldırır və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldırsa; və ya
- Borclar risklərin idarə edilməsi siyasəti və ya investisiya strategiyasına əsasən idarə olunan və onların fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilmiş maliyyə öhdəlikləri qrupunun bir hissəsidirsə; və ya
- Bir və ya daha çox derivativi olan öhdəliklər, əksər hallarda istənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməyincə müqavilə ilə və ya bənzər bir alətlə əlaqədar derivativlərin ayrılmasının qadağan edildiyi hesab edilirsə.

Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərdə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər Şirkətin öz kredit riskindəki dəyişikliklər səbəbindən öhdəliklərin ədalətli dəyərində hərəkətlər istisna olmaqla, mənfəət və ya zərər hesabatında qeydə alınır. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər sair məcmu gəlirlər vasitəsilə öz kredit ehtiyatında qeydə alınır və mənfəət və zərəmə geri qaytarılmır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri (MZƏD)
(davamı)

Mənfəət və ya zərər hesabında əks etdirilən alətlər üzrə əldə edilmiş və ya hesablanmış faizlər, faiz gəliri və ya faiz xərci ilə, hər hansı bir endirim / mükafat və alət əməliyyatının xərclərini alətin ayrılmaz bir hissəsi kimi nəzərə almaqla və effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanır.

Səhmdar alətlərinin payı üzrə dividend gəlirləri, ödəniş hüququ təsis edildikdə, digər əməliyyat gəlirləri kimi mənfəət və ya zərərdə qeydə alınır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin yenidən təsnifləşdirilməsi

Şirkətin satın aldığı, satdığı və ya ixtisar etdiyi biznes sahələri istisna olmaqla, Şirkət ilkin tanınmadan sonrakı mərhələ üçün maliyyə aktivlərini yenidən təsnifləşdirmir. Maliyyə öhdəlikləri heç zaman yenidən təsnifləşdirilmir.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Şərtlərin və şəraitlərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsinə görə tanınmanın dayandırılması

Şirkət, şərtlər və şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda, müştəriyə verilən kreditlər və avanslar kimi maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır, nəticədə, yeni kredit təsnif olunur, dəyərsizləşmə zərərinin hələ yaranmadığı dərəcəyə kimi tanınmanın dayandırılmasından yaranan fərq gəlir və ya xərcdə tanınır. Yeni tanınmış kreditlər ilkin tanınmada dəyərsizləşmiş olmadıqda GKZ ölçmə məqsədləri üçün yeni kredit dəyərsizləşmiş hesab edilənə qədər I-ci Mərhələdə təsnifləşdirilir.

Şirkət müştəriyə kredit verilməsinin dayandırılıb-dayandırılmamasını qiymətləndirərkən, aşağıdakı faktları nəzərdə alır:

- Kreditin valyutasının dəyişməsi;
- Kapital xüsusiyyətlərinin təqdimatı;
- Qarşı tərəfdəki dəyişiklik;
- Dəyişikliklərin bu cür tanınması müqabilində modifikasiya alətləri artıq YƏMFÖ meyarlarına cavab verməyəcəyinin məlum olması.

Əgər dəyişiklik nəgd pul vəsaitlərinin axışında əhəmiyyətli dərəcədə fərqliliyə səbəb olursa, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına gətirib çıxara bilməz. Orijinal ehtimal olunan faiz dərəcələrində diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətindəki dəyişikliyə əsasən, Şirkət, hər hansı bir dəyərdən düşmə (dəyərsizləşmə) halları qeyd edilmədiyi təqdirdə, bununla bağlı olaraq mənfəət və zərər hesabına dəyişikliklərin təsirini uçota alır.

Əsaslı dəyişikliklərdən başqa tanınmanın dayandırılması hallar

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivindən pul vəsaitlərinin hərəkətini almaq hüququ başa çatdıqda maliyyə aktivinin (və ya mümkün olduqda, maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya oxşar maliyyə aktivlərinin bir hissəsi) tanınması dayandırılır.

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Əsaslı dəyişikliklərdən başqa tanınmanın dayandırılması halları (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Şirkət maliyyə aktivini yalnız və yalnız aşağıdakı hallarda köçürə bilər:

- Şirkət maliyyə aktivlərindən pul vəsaitlərinin axınına əldə etmək üçün müqavilə hüquqlarını köçürmüşdür, və ya
- Pul vəsaitlərinin hərəkəti hüququnu saxlayır, lakin "ötürmə" razılaşması ilə üçüncü tərəfə maddi gecikmə olmadan alınan pul vəsaitlərinin hamısını tam ödəmək öhdəliyi götürür ki, bu ödəniş qaydaları.

Şirkətin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinin axınına ("əsas aktiv") almaq üzrə müqavilə hüquqlarını saxladığı əməliyyatlardır, lakin həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti bir və ya bir neçə müəssisəyə ("son alıcılara"), aşağıdakı üç şərt yerinə yetirildikdə ödənilir:

- Şirkət, alınmış məbləğin tam ödənilməsi və faiz dərəcələrinə uyğun faiz məbləğləri ilə qısamüddətli avanslar istisna olmaqla, orijinal aktivdən ekvivalent məbləğlərin yığılmasını həyata keçirmədiyi halda, alıcılara məbləğləri ödəmək öhdəliyi yoxdursa;
- Şirkət, potensial alıcılara təminat olaraq təqdim etdiyi aktivdən başqa, hər hansı bir digər orijinal aktivini sata və ya girov qoya bilməzsə;
- Şirkət, potensial alıcılar adına toplanan pul vəsaitlərini əhəmiyyətli gecikmə olmadan təhvil vermək məcburiyyətindədirsə.

Əlavə olaraq, Şirkət bu cür pul axınlarını yenidən investisiya etmək hüququna malik deyil, istisna olaraq yığım tarixi və potensial alıcılara lazım olan pul köçürmə tarixləri arasında olan dövr ərzində qazanılmış faizlər də daxil olmaqla, toplanış tarixi və son alıcılara tələb olunan pul köçürmə tarixi arasındakı müddət ərzində.

Transfer yalnız tanınmanın dayandırılması hallarına uyğunlaşdırılır, həmçinin :

- Şirkət aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə ötürmüşdür; və ya
- Şirkət aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə nə ötürmüş nə də saxlamamışdır lakin aktiv üzrə nəzarətin ötürülməsini təmin etmişdir.

Şirkət, bütün əsaslı riskləri və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə köçürmədikdə və ya əlində saxlamadıqda, yalnız aktivin nəzarətini özündə saxlayıbsa, aktiv yalnız Şirkətin davamlı təsirini əhəmiyyətlilik dərəcəsi ilə tanınır və bu halda Şirkət həmçinin əlaqəli öhdəliyi tanınmalıdır. Köçürülmüş aktiv və əlaqəli öhdəlik Şirkətin əlində saxladığı hüquq və öhdəlikləri əks etdirən əsaslarla ölçülür.

Köçürülmüş aktiv üzərində təminat şəkli alan davamlı müdaxilə və təsir gücü, aktivini orijinal balans dəyərinin altında və Şirkətin ödəməsi tələb oluna biləcək maksimum məbləğlə ölçülür.

Davamlı təsir köçürülmüş aktiv üzrə yazılı və ya satın alınan bir variantın (və ya hər ikisinin) formasını alırsa, Şirkətin aktivini yenidən satın alma prosesində ödəməsi lazım gələn dəyərdə ölçülür. Ədalətli dəyərlə ölçülmüş bir aktiv üzrə yazılı təklif seçimi olması halında, Şirkətin davam edən təsirinin əhatəsi, köçürülmüş aktivin ədalətli dəyəri və seçmə əməliyyat qiymətinin aşağı olması şərtlərlə məhdudlaşır.

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması öhdəliklərin sıfırlanması, ləğv edilməsi ya da vaxtının bitməsi hallarında dayandırılır. Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni kredit verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlər ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik öz öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliklərin tanınması kimi qəbul edilir. Orjinal maliyyə öhdəliklərinin balans dəyəri və ödənilməli ödənişlər arasındakı fərq mənfəət və zərərə də təyin edilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi

Gözlənilən kredit zərərlərinin tanınması prinsiplərinə ümumi baxış

Şirkətin, birlikdə "maliyyə alətləri" adlandırılan kredit şərti öhdəliklər və qarantiya müqavilələri ilə yanaşı, mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərə saxlanılan bütün kreditlər, digər bəzi maliyyə aktivləri gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat yaradır. Kapital alətləri 9 sayılı MHBŞ-yə uyğun olaraq dəyərsizləşməyə məruz qalmır.

GKZ yaranmasından bu yana kredit riskində əhəmiyyətli bir artım olmadıqca, aktivin ömrü boyu yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə dayanmaqdadır. Hesabat tarixindən sonrakı 12 ay müddətində maliyyə alətində ehtimal olunan hadisələrdən qaynaqlanan zərərləri təmsil edən hissədir.

Hər ikisi maliyyə alətlərinin əsas portfelinin xarakterindən asılı olaraq ya fərdi əsasda ya da kollektiv əsasda hesablanır. Şirkətin hər hesabat dövrünün sonunda, ilkin tanımadan sonra maliyyə alətlərinin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını, maliyyə alətlərinin qalan faydalı ömrü ərzində dəyərsizləşmə riskindəki dəyişikliyi diqqətə alaraq qiymətləndirmə aparmaq siyasətini həyata keçirmişdir.

Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq Şirkət kreditlərini aşağıda açıqlandığı şəkildə Mərhələ 1, Mərhələ 2, Mərhələ 3 və dəyərsizləşmiş kreditlər kimi qruplaşdırır.

- Mərhələ 1: Kreditlərin ilkin tanınması, Şirkət 12 aylıq GKZ-ə əsaslanan ehtiyat məbləğini tanıyır. Mərhələ 1 kateqoriyasında qruplaşdırılan kreditlər həmçinin kredit riskinin artaraq Mərhələ 2-dən yenidən təsnifləşdirilmiş kreditləri də özündə cəmləşdirir.
- Mərhələ 2: Bəzi verildikdən sonra kredit riskində əhəmiyyətli artım baş verdikdə, Şirkət kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır. Mərhələ 2 kreditləri əlavə olaraq, kredit riskinin artdığı və kreditin Mərhələ 3-dən etibarən yenidən təsnifləşdirildiyi təsislərdə ehtiva edir.
- Mərhələ 3: Əhəmiyyətli dərəcədə dəyərsizləşmə müşahidə olunan kreditlər. Şirkət kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır.

Alınan və ya yaradılan kredit aktivləri üçün ilkin tanımadada dəyərsizləşmə müşahidə olunan maliyyə aktivləridir. Dəyərsizləşmiş kredit aktivləri orjinal tanınmalar sırasında ədalətli dəyərdə qeydə alınır və faiz gəlirinin sonrakı tanınmaları effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır. GKZ yalnız ehtimal edilən dəyərsizləşmədə növbəti dəyişiklik olduğunda tanınır və ya genişləndirilir.

Şirkətin geri ödənilməmiş kredit məbləğləri ilə bağlı bərpa olunmasına dair gözləntisi qalmadığı hallarda bütünlüklə və ya hissəvi maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri azaldılır. Bu, maliyyə aktivinin tanınmasının (qismən) dayandırılması hesab olunur.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması

Şirkətlər effektiv faiz dərəcəsinə qədər azalmış qısamüddətli nağd pul daxilolmalarını ölçmək üçün dörd ehtimal yönümlü ssenariyə dayanaraq gözlənilən kredit zərərlərini hesablayırlar. Qısamüddətli nağd pul azalmaları müqaviləyə uyğun olaraq Şirkətə ödənilməli pul axınları ilə Şirkətin ümumilikdə əldə etməyi gözlədiyi məbləğ arasındakı fərkdir.

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanmasında əsas elementlər aşağıdakılardır:

- Defolt ehtimalı - (Öhdəliyin yerinə yetirilməməsi ehtimalı) verilmiş zaman kəsiyində ödənilməmə ehtimalının təxmini hesablanmasıdır.

Defolt ehtimalı bəzən yalnız dəyərləndirilən zaman müddətində baş verə bilər, lakin, ehtiyatlar portfel daxilində davamlı olaraq saxlanılmış ola bilər.

- Defolt ehtimalında açıqlanma - hesabat tarixindən sonra əsas məbləğin və faizin müqavilə ilə müəyyən edilmiş və ya hər hansı digər formada təyin edilən geri ödəmə şərtləri daxil olmaqla, təklif edilən güzəştlərdən mümkün azalmaların və gecikmiş ödəmələrə yığılmış faizlərin nəzərə alınaraq gələcək tarixdəki defoltun açıqlama qeydlərində yaradacağı dəyişikliklərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir.
- Defolt ehtimalında mümkün zərərlər - Verilmiş müddət ərzində defolt hadisəsinin baş verməsindən yaranan zərərlərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir. Bu daha çox müqavilə üzrə məbləğlər ilə borc verənin qoyulmuş girovların realizasiyası da daxil olmaqla almağı gözlədiyi məbləğ arasındakı fərqə əsaslanır.

Gözlənilən kredit itkilərini əvvəlcədən dəyərləndirərkən dörd müxtəlif ssenariləri nəzərə alınır (əsas vəziyyət, qalxış, yumuşaq düşüş (enmə 1) və daha kəskin enmə (enmə 2)). Bunların hər biri müxtəlif defolt ehtimalı, defolt vəziyyətində açıqlama və defolt ehtimalında mümkün zərərlərlə əlaqəlidir. Vəziyyətdən asılı olaraq, ödənilməyən borcların ödənilmə ehtimalının və girovun dəyərinin və ya aktivin satılmasından əldə ediləcək məbləğin də nəzərə alınaraq geri qaytarılmasına dair müxtəlif ssenarilər də daxil edilə bilər.

Kredit zərərlərində maksimum dövr Şirkət hüquqi cəhətdən daha erkən müddətə tanımalı olduğu hallar istisna olmaqla maliyyə alətinin müqavilə müddəti ilə müəyyən edilir.

Dəyərsizləşmə zərərləri və azadolmalar maliyyə aktivinin balans dəyərinə müəyyən edilmiş alınmamış borc öhdəliyinə görə yaradılan gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyatlardan formalaşan modifikasiya zərərləri və ya gəlirlərindən ayrılıqda balansda və açıqlama qeydlərində öz əksini tapır. Gözlənilən kredit zərəri metodunun mexanizmlərini aşağıdakı kimi izah etmək olar:

- 1-ci mərhələ: Şirkət hesabat tarixindən sonrakı 12 aylıq müddət ərzində maliyyə alətinin mümkün ödənilməmə ehtimalının nəticəsi kimi istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərinin 12 aylıq nisbətini hesablayır. Şirkət hesabat tarixindən sonrakı növbəti 12 aylıq müddət üçün gözlənilən ödənilməmə hadisəsinə ehtiyat məbləğini hesablayır.

Bu gözlənilən 12 aylıq ödənilməmə ehtimalları effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşana qədər azaldıb, ödənilməmə hadisəsində gözlənilən itkilərin miqdarında vurularaq ödənilməmə hadisəsində açıqlama qeydlərinin proqnozlaşdırılmasına istifadə olunur. Hər dörd ssenari üçün bu hesablamalar yuxarıda izah edildiyi kimidir.

- 2-ci mərhələ: Borcun kredit riski orijinaldan əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda Şirkət istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərəri ehtiyatı yaradır. Mexanizmlər ssenarilər də daxil olmaqla yuxarıda izah edilən digər ssenarilərlə oxşarlıq təşkil etsə də ödənilməmənin ehtimalı və ödənilməmə hadisəsində zərərlərin miqdarı maliyyə alətinin istifadə müddətinə əsasən proqnozlaşdırılır. Ehtimal olunan nağd pul ehtiyatları orijinal effektiv faiz dərəcəsinə yaxın məbləğə qədər azaldılır.
- 3-cü mərhələ: Şirkət kredit dəyərsizləşməsi nəzərə alınan borclara gözlənilən istifadə müddəti üzrə kredit zərərləri hesablayır. Bu metod 2-ci mərhələdə verilən ödənilməmə ehtimalı 100% müəyyən edilmiş aktivlərlə oxşardır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması (davamı)

- Alınmış və ya orijinal kredit dəyərsizləşməsi müəyyən edilən aktivlər ilkin tanınmada kredit dəyərsizləşməsi hesablanan aktivlərdir. Şirkətlər ilkin tanınmadan istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərinə yalnızca yığılmış dəyişiklikləri dörd ehtimal yönümlü ssenarilərə əsaslanaraq tanıyır.
- Borc öhdəlikləri və akkreditivlər.

Alınmamış borc öhdəliyinə istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərini proqnozlaşdırarkən Şirkət borc öhdəliyinin gözlənilən hissəsinin istifadə müddəti bitdikdən sonra alacağını nəzərdə tutur. Gözlənilən kredit zərəri, dörd ssenarinin ehtimal ağırlığına əsaslanan nağd pulun çəkildiyi təqdirdə, gözlənilən çatışmazlıqların bugünkü dəyərində əsaslanır. Gözlənilən nağd pul çatışmazlığı, kredit üzrə gözlənilən effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşanda təxirə salınır.

Həm kredit, həm də alınmamış bir öhdəlik daxil olan kredit kartları və dövriyyə vəsaitləri üçün gözlənilən kredit zərərləri kreditlə birlikdə hesablanır və təqdim olunur. Kredit öhdəlikləri və akkreditivlər üçün gözlənilən kredit itkiləri *ehtiyat* məbləği içərisində tanınır.

- Qarantiyalar

Hər bir zəmanət üzrə Şirkətin öhdəliyi, gəlir hesabatında tanınmış məcmu amortizasiya məbləğinin azaldılması və gözlənilən kredit itkiləri ehtimalının daha yüksək olması ilə ölçülür.

Bu məqsədlə, Şirkət, sahibinin kredit zərərinə görə geri ödəyəcəyi məbləğin riskə uyğun effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilmiş azalmaların hazırkı dəyərini əvvəlcədən təqribi hesablayır. Hesablama ehtimal ağırlıqlı dörd ssenari ilə aparılır. Maliyyə təminatı müqavilələri ilə bağlı gözlənilən kredit itkiləri *ehtiyatlar* daxilində tanınır.

Digər məcmu gəlirlər içərisində balans dəyəri ilə ölçülən borc alətləri (DMGƏD)

Digər məcmu gəlirlər içərisində balans dəyərində ölçülmüş borc alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri bu maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda azaltmır. Bunun əvəzində, aktivlərin amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülməsi halında yaranacaq ehtiyata bərabər olan məbləğ, sair məcmu gəlirlərdə mənfəət və ya zərəre müvafiq yığılmış dəyərsizləşmə məbləği olaraq tanınır. Sair məcmu gəlirlərdə yığılmış zərərlər, aktivlərin silinməsi zamanı mənfəət və zərəre hesabına qaytarılır.

Alınmış və ya ilkin tanınmadan kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri

Alınmış və ya ilkin tanınmadan kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri üçün Şirkət ilkin tanınmadakı zərəre ehtiyatlarına yalnız yığılmış dəyişiklikləri tanıyır.

Gələcəklə bağlı proqnoz xarakterli məlumatlar

Gözlənilən kredit riski modellərində, Şirkətlər aşağıdakı kimi geniş iqtisadi informasiyalara əsaslanmaqdadır:

- ÜDM artımı;
- İşsizlik dərəcəsi;
- Mərkəzi bankın faiz dərəcəsi;
- Təsərrüfatı qiymətləri indeksi.

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması üçün istifadə olunan məlumatlar və modellər, maliyyə hesabatları tarixində bazarın bütün xüsusiyyətlərini əks etdirə bilməz. Belə fərqlər əhəmiyyətli dərəcədə vacib olduqda bunu əks etdirmək üçün, keyfiyyətə uyğun bəzən müvəqqəti olaraq düzəlişlər edilir.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Gələcəklə bağlı proqnoz xarakterli məlumatlar (davamı)

Yuxarıda göstərilən məlumatlar yalnız məsələyə aydınlıq gətirmək məqsədilə seçilmiş ümumi iqtisadi göstəricilərdir. Praktikada əmtəə qiymətləri inflyasiya dərəcələri, valyuta məzənnələri və dövlət büdcəsinin kəsirləri kimi digər göstəricilər də istifadə oluna bilər.

Girov qiymətləndirməsi

Şirkət maliyyə aktivləri üzərində kredit risklərini azaldılması üçün mümkün olduğu qədər girovdan istifadə etməyə çalışır. Şirkət, pul, qiymətli kağızlar, akkreditivlər/ zəmanətlər, daşınmaz əmlak, debitor borcları, ehtiyatlar, digər qeyri-maliyyə aktivləri və xalis müqavilələr formasında kredit alətləri kimi müxtəlif formalarda mövcud ola bilər. Girov təmin edilmədiyi halda, bu Şirkətin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında qeyd edilmir.

Lakin, girovun balans dəyəri gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanmasına təsir göstərir. Adətən, ən az, kreditin verildiyi anda və üç ayda bir dəfə yenidən qiymətləndirilir. Bununla yanaşı, bəzi girovlar, məsələn, marja tələblərinə aid pul və ya qiymətli kağızlar gündəlik qiymətləndirilir.

Mümkün olduğu təqdirdə, Şirkət təminat kimi saxlanılan maliyyə aktivlərini qiymətləndirmək üçün aktiv bazar məlumatlarından istifadə edir. Sabit bazar qiymətinə sahib olmayan digər maliyyə aktivləri modellərdən istifadə etməklə qiymətləndirilir. Daşınmaz əmlak kimi qeyri-maliyyə girovları ipoteka brokerləri kimi üçüncü tərəflərin verdiyi məlumatlara görə və ya mənzil qiymət indeksləri əsasında qiymətləndirilir.

Girovun ötürülməsi

Şirkətin siyasəti müsadirə edilmiş girovların Şirkətin daxili əməliyyatları üçün ən yaxşı şəkildə istifadə edilə biləcəyini və ya satılmalı olduğunu müəyyən etməkdir. Daxili əməliyyatlar üçün yararlı olacağı təsbit edilmiş girovlar üçüncü şəxslərə ötürüləcəyi dəyərdən aşağı və ya orijinal təmin edilmiş aktivin balans dəyərində hesablanır. Satışın daha əlverişli olduğu müəyyənləşdirilmiş girovlar, satış üçün saxlanılan aktivlərdə, balans dəyərində (əgər aktivlər olduqda) və ya balans dəyərindən qaytarılma tarixində satış üçün çəkiləcək xərclər çıxılmaqla Şirkətin daxili siyasətinə uyğun olaraq tanınır.

Şirkət normal fəaliyyəti dövründə pərakəndə portfelində əmlak və ya digər aktivləri fiziki olaraq üçüncü şəxslərə ötürür, adətən auksionda borc öhdəliyini ödəmək üçün xarici agentləri cəlb edir. Hər hansı əlavə dəyər müştərilərə / borcalanlara qaytarılır. Bu praktikanın nəticəsi olaraq hüquqi ötürülmə prosesinə məruz qalmış yaşayış obyektləri balansda qeyd edilmir.

Silinmələr

Maliyyə aktivləri yalnız bərpa edilməsi mümkün olmadığı halda təsdiq edildiyi zaman qismən və ya tam olaraq silinir. Silinəcək məbləğ yığılmış zərər ehtiyatından çox olduqda, fərq əvvəlcə ümumi balans dəyərinə tətbiq edilən ehtiyata əlavə olunur. Hər hansı bir sonrakı bərpa kredit zərərləri üzrə xərclərə hesablanır.

MHBS 7R.35L müəssisələrdən dövr ərzində silinmiş və hələ də icra fəaliyyətinə məruz qalan maliyyə aktivləri üzrə qüvvədə olan məbləği açıqlamağı tələb edir. Bu tələb, Şirkətin aktivini bərpa etmək üçün heç bir əsaslı gözləntiləri olmadığı təqdirdə və əlavə prosedurları icra etməkdən imtina etdikdə silməsinə imkan verən MHBS 9.5.4.4 ilə ziddiyyət təşkil edir.

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Silinmələr (davamı)

Ədalətli dəyər müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərən yaxşı məlumatlandırılmış müstəqil tərəflər arasında əməliyyatın ümumi şərtlər əsasında həyata keçirilədiyi zaman aktivin mübadilə edilə bildiyi və ya öhdəliyin yerinə yetirilədiyi məbləği təşkil edir. Ədalətli dəyər fəal bazarda alınıb satılan maliyyə aktivləri üzrə cari tələb qiymətini və maliyyə öhdəlikləri üzrə cari təklif qiymətini əks etdirir. Bazar riskləri qarşılıqlı şəkildə əvəzləşdirilən aktiv və öhdəliklər ilə əlaqədar Şirkət qarşılıqlı surətdə əvəzləşdirilən risklər üzrə ədalətli dəyər göstəricilərinin müəyyən edilməsi üçün orta bazar qiymətlərindən istifadə edə bilər və xalis açıq mövqeyə müvafiq tələb və təklif qiyməti tətbiq edə bilər. Maliyyə aləti fəal bazarda o zaman sərbəst surətdə alınıb satıla bilən aktivlər kimi qəbul edilir ki, onların qiymətləri haqqında məlumat fond birjasında və ya digər maliyyə Şirkətindən sərbəst və müntəzəm şəkildə əldə edilə bilsin və bu zaman həmin qiymətlər könüllü şəkildə bazar şərtləri çərçivəsində həyata keçirilən real və müntəzəm əməliyyatları əks etdirsin.

Bazar qiymətləri mövcud olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti modeli, könüllü şəkildə həyata keçirilən ən son əməliyyatlar haqqında məlumat əsaslanan modellər kimi qiymətləndirmə üsulları, eləcə də investisiya qoyulan müəssisələr haqqında maliyyə məlumatlarının təhlili istifadə edilir.

Qiymətləndirmə üsulları müşahidə edilə bilən bazar məlumatları ilə dəstəklənməyən fərziyyələrin istifadə olunmasını tələb edə bilər. Bu fərziyyələrin hər-hansı birinin mümkün alternativ variantla əvəz edilməsi nəticəsində mənfəət, gəlir, aktiv və öhdəliklərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsinə səbəb olacaq hallar barədə məlumat hazırkı maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

İlkin dəyər alış tarixinə aktivi almaq üçün ödənilmiş pul vəsaitlərini və ya onların ekvivalentlərinin məbləğini və yaxud verilmiş digər resursların ədalətli dəyərini əks etdirir və *əməliyyat xərclərini* ehtiva edir. İlkin dəyərlə qiymətləndirmə yalnız bazar qiymətləri olmayan və ədalətli dəyəri etibarlı şəkildə ölçülə bilməyən pay alətlərindəki investisiyalara tətbiq edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərclər əməliyyatın həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalılarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri maliyyə xərclərinə daxil edilmir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərliyi üzrə hər-hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər-hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya olunmuş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın müvafiq maddələrinin balans dəyərinə daxil edilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə ilkin ödəmə müddəti üç aydan az olan banklararası bütün depozitlər daxildir. Verilmə tarixində istifadəsi üç aydan çox müddətə məhdudlaşdırılmış vəsaitlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə aid edilmir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində əks etdirilir.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılmaq şərti ilə sərbəst surətdə alınıb satıla bilməyən qeyri-derivativ maliyyə alətləri ilə əlaqəsi olmayan debitor borclarının əldə edilməsi və ya yaradılması məqsədilə, Şirkət tərəfindən müştərilərə avans şəklində nağd pul verildiyi zaman uçota alınır. İlk qiymətləndirmədən sonra müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, banklardan alınacaq vəsaitlər EFD metodologiyası istifadə olunmaqla amortizasiya olunmuş dəyərdə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müəyyən olunur. Amortizasiya olunmuş dəyər satın alma zamanı edilən güzəştlər və mükafatlar, EFD-in ayrılmaz hissəsi olan haqqar və xərclər nəzərə alınmaqla hesablanır.

Buna görə də, Şirkət faiz gəlirini gözlənilən kreditin müddəti ərzində sabit gəlirlilik dərəcəsinin ən yaxşı qiymətləndirməsini əks etdirən gəlirlilik dərəcəsi istifadə etməklə tanıyır, beləliklə, müxtəlif mərhələlərə aid olan potensial müxtəlif faiz dərəcələrinin təsirini və məhsulun həyat dövrünü (avanslar, cərimə faizləri və xərclər) tanıyır. Dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri ilə bağlı şərtlərə yenidən baxıldıqda, yenidən baxılmış şərtlər əvvəlki şərtlərdən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənsə, yeni aktiv əvvəlcə ədalətli dəyərdə uçota alınır.

Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar lazım olduqda yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatı çıxmaqla, ilkin dəyərdə qeydə alınır.

Başa çatdırılmamış tikinti işləri lazım olduqda dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatı çıxmaqla, ilkin dəyərdə qeydə alınır. İlk dəyərə müvafiq aktivlərin tikintisinin maliyyələşdirilməsi üçün xüsusi və ümumi borc vəsaitlərinin alınması ilə əlaqədar borc vəsaitləri üzrə xərclər daxildir. Tikinti işləri tamamlandıqdan sonra həmin aktivlər müvafiq əmlak və avadanlıqlar kateqoriyasına köçürülür və balans dəyərində uçota alınır. Başa çatdırılmamış tikintilər üçün tikinti işləri başa çatdırılmayana qədər amortizasiya hesablanmır. Əmlak və avadanlıqların bütün digər növləri lazım olduqda yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə üzrə zərəri çıxmaqla (əgər varsa), ilkin dəyərdə qeydə alınır.

Kiçik həcmli təmir və istismar xərcləri çəkildiyi zaman xərcə silinir. Əmlak və avadanlıqların əsas komponentlərinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir. Əmlak və avadanlıqlar dəyərsizləşdikdə, onlar binalar və avadanlıqların istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyər ilə satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdən daha yüksək olan dəyərə silinir. Aktivin balans dəyərindəki azalma mənfəət və zərəre aid edilir. Aktivin istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyərin və ya satış xərcləri çıxılmaqla, onun ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi üçün istifadə edilən təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə əvvəlki dövrlərdə hər-hansı aktiv üçün qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərərlər bərpa edilir.

Əmlak və avadanlıqların satışından yaranan gəlir və zərər, gəlir məbləği və balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və zərərdə əks etdirilir.

Qeyri-maddi aktivlər

Şirkətin digər qeyri-maddi aktivlərinə komputer proqramları daxildir. Qeyri-maddi aktivlər yalnızca dəyərinin uyğun olaraq qiymətləndirilə bildiyi və Şirkətə bu qeyri-maddi aktivlə bağlı gələcək iqtisadi səmərənin daxil olacağına ehtimal edildiyi təqdirdə tanınır. Ayrılıqda alınan qeyri-maddi aktivlər ilkin olaraq maya dəyərində tanınır. İlk tanımadan sonra, qeyri-maddi aktivlər dəyərindən yığılmış amortizasiya və yığılmış dəyərsizləşmə xərcləri çıxılmaqla tanınır.

Qeyri-maddi aktivlərin faydalı istifadə müddətinin müəyyən və ya qeyri-müəyyən olması qiymətləndirilir. Müəyyən istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər faydalı istifadə müddəti dövründə amortizasiya olunur.

Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üçün faydalı istifadə müddəti və amortizasiya metodu ən azı hər maliyyə ilinin sonunda nəzərdən keçirilir. Faydalı istifadə müddətindəki və ya aktivə xas olan gələcək iqtisadi səmərənin gözlənilən istifadəsindəki dəyişikliklər sonradan mühasibat prinsiplərindəki dəyişiklik kimi nəzərə alınan amortizasiya dövrünün və metodologiyasının dəyişməsinə səbəb olur.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Köhnəlmə və amortizasiya

Əmlak və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər üzrə köhnəlmə və amortizasiya azalan qalıq metoduna, yəni əsas vəsaitlərin aşağıda göstərilən təxmini faydalı xidmət müddəti ərzində aktivlərin ilkin dəyərini onların qalıq dəyərində azaltmaqla hesablanır:

	31 dekabr 2025-ci il üzrə, %	31 dekabr 2024-cü il üzrə, %
Mebel və avadanlıqlar	20	20
Kompüter və avadanlıqlar	25	25
Nəqliyyat vasitələri	10-25	10-25
Digər əsas vəsaitlər	20	20
Qeyri-maddi aktivlər	10	10

Aktivin artıq köhnəldiyi və istismar müddəti başa çatdığı halda, satış üzrə təxmin edilən xərclər çıxılmaqla, Şirkətin həmin aktivin satışı nəticəsində əldə edəcəyi təxmin edilən məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Şirkət aktivini onun fiziki istismar müddətinin sonuna qədər istifadə edəcəyini gözlədikdə, aktivin qalıq dəyəri sıfıra bərabər olur. Aktivlərin qalıq dəyərləri və faydalı xidmət müddətləri lazım olduqda hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və dəqiqləşdirilir.

Əsas istismar və ya təmir xərcləri

Əsas istismar və ya təmir xərcləri əvəzləndirilən aktiv və ya aktivin hissələri, yoxlama xərcləri və əsaslı təmir xərclərindən ibarətdir. Aktiv və ya aktivin bir hissəsi ayrıca olaraq amortizasiya olunduqda və cari olaraq silindikdə və ya əvəzləndirildikdə və həmin aktivlə bağlı gələcək iqtisadi gəlirlərin Şirkətə axını ehtimal olunduqda, xərclər kapitallaşdırılır. Aktivin hissəsi bir komponent olaraq ayrıca nəzərə alınmadıqda, əvəzləndirmə dəyəri dərhal silinən əvəzləndirilən aktivlərin qalıq dəyərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunur.

Əsas saxlama proqramları ilə bağlı təftiş xərcləri kapitallaşdırılır və növbəti yoxlama dövrü ərzində amortizasiya olunur. Bütün digər istismar xərcləri çəkilmiş xərclər kimi hesablanır.

Satış üçün saxlanılan uzunmüddətli aktivlər

Şirkət uzunmüddətli aktivini o halda satış üçün nəzərdə tutulan kimi tanıyır ki, onun qalıq dəyəri mütəmadi istifadə vasitəsilə deyil, əsasən satış əməliyyatı vasitəsilə qaytarılacaq. Bu halın baş verməsi üçün uzunmüddətli aktiv hazırkı vəziyyətində dərhal satış üçün hazır olmalıdır, yalnız o şərtlə ki, belə aktivlərin satılması üçün şərtlər sadə və adidir və onun satılması yüksək ehtimal edilməlidir.

Satış ehtimalı o zaman yüksək hesab olunur ki, Şirkətin rəhbərliyi aktivin satılmasını və alıcının təyin edilməsini planlaşdırır. Bundan əlavə, uzunmüddətli aktiv onun cari ədalətli dəyərində yaxın qiymətdə satıla bilməlidir və əlavə olaraq satış üçün nəzərdə tutulan təsnifatlaşdırılma tarixindən bir il ərzində uzunmüddətli aktivin satışı başa çatdırılmalıdır.

Satış üçün nəzərdə tutulduğu kimi təsnifatlaşdırılmış aktivləri Şirkətin qalıq dəyəri ilə və ya daha aşağıdırsa satış üzrə xərclərin çıxılması ilə ədalətli dəyərində ölçür. Əgər aktivin vəziyyətindəki dəyişikliklər və ya hadisələr satış üçün nəzərdə tutulan uzun müddətli aktivin dəyərinin aşağı düşməsinə işarə edirsə, Şirkət aktivin dəyərsizləşməsi üzrə zərəri tanıyır. Əgər sonradan aktivin ədalətli dəyərində artım müşahidə olunarsa, aktiv yalnız həmin aktiv üzrə toplanmış dəyərsizləşmə zərəri həcmində tanınır və qeyd olunur.

Müddətli borc öhdəlikləri

Müddətli borc öhdəlikləri, müxbir banklar tərəfindən Şirkətə nağd pul və ya digər aktivlər verildiyi andan qeydə alınır. Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Şirkət verdiyi borcları geri aldıqda, həmin borc öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə yaranan gəlir və ya xərclərə aid edilir. İlkin qiymətləndirmədən sonra, müddətli borc öhdəlikləri EFD tətbiq olunmaqla amortizasiya olunmuş dəyərə göstərilir. Amortizasiya olunmuş dəyər EFD-in ayrılmaz tərkib hissəsi olan xərclər və vəsaitlər alınan zaman əldə olunan güzəştlər nəzərə alınmaqla hesablanır.

**“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Borc götürülmüş digər vəsaitlər

Borc götürülmüş digər vəsaitlərə rezident və qeyri-rezident banklar tərəfindən sabit ödəmə müddəti və sabit və ya dəyişkən faiz dərəcələri ilə verilmiş kreditlər daxildir. Borc götürülmüş digər vəsaitlər amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. İlk qiymətləndirmədən sonra, borc götürülmüş digər vəsaitlər EFD tətbiq olunmaqla amortizasiya olunmuş dəyərə göstərilir. Amortizasiya olunmuş dəyər EFD-in ayrılmaz tərkib hissəsi olan xərclər və vəsaitlər alınan zaman əldə olunan güzəştlər nəzərə alınmaqla hesablanır.

Borc qiymətli kağızları

Buraxılmış borc qiymətli kağızlarına istiqrazlar və Şirkət tərəfindən yerləşdirilmiş borc iltizamları aiddir. Əgər Şirkət öz borc qiymətli kağızını satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı bütün iştirakçılar tərəfindən qoyulmuş kapitalın məbləğidir. Səhmlərin ümumi sayı Şirkətin nizamnamə kapitalında iştirakçılar arasında mütənasib bölgüdür. Şirkət Təsisçilərin Ümumi Yığıncağının təsdiqi ilə nizamnamə kapitalını artırır və ya azalda bilər.

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan və ya hesabat tarixinə qüvvəyə minmiş Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir və bu və ya digər dövrdə vergi təsiri bilavasitə digər məcmu gəlirlərdə və ya kapitalda qeydə alınan əməliyyatlar istisna olmaqla, mənfəət və zərərdə qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda, təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır.

İlkin uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilkin qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (biznes birləşməsi halları istisna olmaqla).

Təxirə salınmış vergi qalıqları, qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərərləri o zaman hesablanır ki, bu çıxılmaların realizasiya oluna bilməsi üçün gələcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğu ehtimal edilsin.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 102.1.22 - maddəsinə uyğun olaraq MMC-də fiziki şəxslərin investisiya qiymətli kağızları üzrə ödənilən dividendlər 2016-cı ilin fevral ayından etibarən 7-il müddətinə vergidən azaddır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Qeyri-müəyyən vergi mövqeləri

Şirkətin qeyri-müəyyən vergi mövqeləri rəhbərlik tərəfindən hər bir hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Rəhbərlik qrupun vergi mövqeyinə vergi orqanları tərəfindən etiraz edildiyi halda, əlavə vergi öhdəliklərinin yaranmasını ehtimal etdikdə, vergi öhdəlikləri nəzərə alınmır. Bu cür qiymətləndirmə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyinin təfsirinə və bu məsələlərə dair hər hansı məhkəmə və ya digər qurumların məlum qərarlarına əsasən aparılır. Mənfəət vergisi istisna olmaqla, cərimələr, penyalar və vergilər üzrə öhdəliklər hesabat dövrünün sonunda öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan xərclərə dair rəhbərliyin ən yaxşı təxminləri əsasında uçota alınır.

Gəlir və xərclərin uçotu

Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri məcmu gəlirlər haqqında hesabatda effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Şirkət tərəfindən əldə edilmiş komissiya haqları, Şirkətin xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Şirkət, kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlikləri mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilən maliyyə öhdəlikləri kimi təsnifləşdirmir.

Kreditlərin və digər borc alətlərinin vaxtında qaytarılması ilə bağlı şübhə yarandıqda, onlar dəyərsizləşmə məbləğinin müəyyən edilməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün istifadə edilən effektiv faiz dərəcəsi əsasında faiz gəlirlərini əks etdirməklə bərpa dəyərində qədər azaldılır. Bütün digər komissiya gəlirləri, digər gəlirlər və digər xərclər adətən göstərilməli olan ümumi xidmətlərdə faktiki göstərilmiş xidmətlərin payı kimi müəyyən edilmiş konkret əqdin tamamlanma dərəcəsiəndən asılı olaraq hesablama metodu ilə qeydə alınır. Sindikatlaşdırılmış kreditlər üzrə komissiya haqları, sindikatlaşdırma başa çatdıqda və Şirkət kredit paketinin hər-hansı hissəsini özündə saxlamadıqda və ya paketin bir hissəsini əqdin digər iştirakçıları kimi eyni effektiv faiz dərəcəsilə özündə saxladıqda gəlir kimi əks etdirilir.

Üçüncü tərəflər üçün əqdlərin təşkili üzrə komissiya gəlirləri (məsələn, kreditlərin, səhmlərin və digər qiymətli kağızların alınması və yaxud qeyd olunan əməliyyatlar nəticəsində əldə edilmiş müəssisələrin alqısı və ya satışı) əqd başa çatdıqda qeydə alınır. İnvestisiya portfelinin idarə olunması və digər idarəetmə və məsləhət xidmətləri üzrə komissiya gəlirləri xidmətlərin göstərilməsinə dair müqavilələrin şərtlərinə uyğun olaraq adətən sərf edilmiş vaxta proporsional şəkildə əks etdirilir. İnvestisiya fondlarının aktivlərinin idarə olunması üzrə komissiya gəlirləri bu cür xidmətlərin göstərildiyi dövr ərzində göstərilmiş xidmətlərə proporsional şəkildə qeydə alınır. Eyni prinsip əmlakın idarə edilməsi, maliyyə planlaşdırması və uzun müddət ərzində davamlı olaraq göstərilən depozitari xidmətləri üçün tətbiq edilir.

Xarici valyuta əməliyyatları

Şirkətin funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Şirkətin funksional və hesabat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (“AZN”). Monetar aktiv və öhdəliklər, ARMB-nin müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən müəssisənin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və ARMB-nin ilin sonuna olan rəsmi valyuta məzənnəsi ilə monetar aktiv və öhdəliklərin funksional valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə fərqləri mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır.

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

Xarici valyuta əməliyyatları (davamı)

İlin sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilmə qeyri-monetar maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiymətli kağızların ədalətli dəyərinə təsiri ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirmə nəticəsində gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi qeydə alınır.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə ABŞ dolları ilə ifadə olunmuş xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN (2024: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN).

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquq, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər.

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar

Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Pensiya və Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Şirkətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

İcarə müqavilələri

Şirkət müqavilənin icarə müqaviləsi olub-olmaması və ya icarə komponentinə sahib olub-olmaması, yəni müəyyən bir haqq qarşılığında müəyyən müddət ərzində müəyyən aktivdən istifadə hüququnun olması faktını başlanğıc tarixində müəyyənləşdirir.

Şirkət icarəçi qismində

Şirkət qısa müddətli icarələr və az dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanınma və ölçülmə metodundan istifadə edir. Şirkət icarə üzrə ödənişləri etmək üçün icarə öhdəlikləri və müvafiq aktivdən istifadə hüququnu təzahür edən aktivdən istifadə hüququ tanıyır.

i) Aktivdən istifadə hüququ

Şirkət icarənin başlanğıc tarixində (yəni müvafiq aktivin istifadəyə hazır olduğu tarix) aktivdən istifadə hüququ tanıyır. Aktivdən istifadə hüququ yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə çıxılmaqla maya dəyəri ilə uçota alınır və icarə öhdəliklərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə düzəlişlərə məruz qalır. Aktivdən istifadə hüququnun maya dəyərinə tanınan icarə öhdəliklərinin dəyəri, ilkin birbaşa xərclər və icarə üstünlükləri çıxılmaqla başlanğıc tarixində və ya ondan əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. Aktivdən istifadə hüququ icarə müddəti və ya aktivin ehtimal edilən ömür müddətindən daha qısa olan dövr üzrə düzxətli amortizasiya metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Əgər icarəyə götürülmüş aktiv üzərində mülkiyyət hüququ icarə müddətinin sonunda Şirkətə keçirsə və ya maya dəyəri özündə alış opsiyonundan istifadəni ehtiva edirsə, amortizasiya aktivin ehtimal edilən ömür müddəti üzrə aparılır.

3. Əhəmiyyətli uçot prinsiplərinin icmalı (davam)

İcarə müqavilələri (davamı)

ii) İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Şirkət icarə müddəti ərzində ediləcək icarə ödənişlərinin indiki dəyəri qədər icarə öhdəliyi tanıyır. İcarə ödənişlərinə icarə üstünlükləri çıxılmaqla sabit ödənişlər, indeks və ya dərəcədən asılı olan dəyişən icarə ödənişləri və qalıq dəyər qarantiyası kimi ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər daxildir. İcarə ödənişlərinə həmçinin Şirkət tərəfindən istifadə edilməsi əminliklə bilinən alış opsiyonu qiyməti və icarə müqaviləsinə xitam vermək səbəbindən veriləcək cərimələr də daxildir. İndeks və ya dərəcədən asılı olmayan dəyişən icarə ödənişləri (mal-material istehsalı üçün edilməyibsə) hadisənin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınır.

İcarə ödənişlərinin indiki dəyərini hesablayarkən Şirkət icarənin başlanğıc tarixində özünün borc alma faizindən istifadə edir, çünki icarədə ehtiva edilən faiz dərəcəsini müəyyən etmək mümkün deyil. Başlanğıc tarixindən sonra faiz toplanmasını əks etdirmək üçün icarə öhdəlikləri məbləği artır və edilmiş icarə ödənişlərini əks etdirmək üçün azalır. Əlavə olaraq, icarə şərtlərində, ödənişlərində (məsələn: belə icarə ödənişlərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən indeks və ya dərəcələrdə dəyişiklik nəticəsində yaranan gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya müvafiq aktivliyi alış opsiyonunda dəyişiklik olduğu təqdirdə icarə öhdəliklərinin qalıq dəyərində yenidən baxılır.

iii) Qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi

Şirkət ofis sahələrini qısa müddətli icarəsinə qısa müddətli icarənin tanınması üzrə azad olmanı tətbiq edir (məsələn: başlanğıc tarixindən etibarən 12 ay və daha az dövrü əhatə edən və alış opsiyonu olmayan icarələr). Qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi üzrə icarə ödənişləri icarə müddəti boyu düzxətli metod ilə xərc kimi tanınır. Şirkətin bütün icarə müqavilələri qısa müddətli olduğundan Şirkət bütün icarə müqavilələri üzrə azad olmanı tətbiq etmişdir.

Şirkət icarəyə verən qismində

Aktiv üzrə mülkiyyət hüququna aid olan risklərin və faydaların əksəriyyətini Şirkətdən digər tərəfə keçirməyən icarələr əməliyyat icarələri kimi təsnif edilir. Əməliyyat icarəsi üzrə danışıqlar zamanı çəkilən ilkin birbaşa xərclər icarəyə götürülən aktivin balans dəyərində əlavə olunur və icarə gəliri ilə eyni əsaslarla icarə müddəti boyunca tanınır. Şərti icarə haqları qazanıldığı dövrdə gəlir kimi tanınır.

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Şirkət növbəti il ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və təxminlər irəli sürür.

Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti il ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə zərər

Şirkət müntəzəm olaraq kredit portfeli üzrə dəyərsizləşmənin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün onu təhlil edir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin mənfəət və zərər hesabatında əks etdirilməsini müəyyən edərkən, Şirkət kredit portfelində konkret bir kreditin dəyərində azalmanın müşahidə edilməsindən əvvəl kredit portfeli üzrə pul vəsaitlərinin təxmin edilən hərəkətində ölçülə bilən azalmanı əks etdirən nəzərə çarpan əlamətlərin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr (davamı)

Kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə zərər (davamı)

Rəhbərlik gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə edilən kredit portfelindəki aktivlər ilə analoji kredit riskinə və dəyərsizləşmə üzrə obyektiv əlamətlərə malik aktivlər ilə əlaqədar əvvəlki ilin zərərləri haqqında məlumata əsaslanan təxminlər tətbiq edir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və haqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Qanunvericilik

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin uçotu

Uçota alınmış təxirə salınmış xalis vergi aktivini vergiyə cəlb olunan gəlirdən gələcək çıxılmalar vasitəsilə əldə olunan mənfəət vergisi məbləğlərindən ibarətdir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeydə alınır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivini müvafiq vergi faydasının realizasiya oluna biləcəyi zaman qeydə alınır. Vergiyə cəlb olunan gələcək mənfəətin və gələcəkdə yaranması ehtimal edilən vergi faydası məbləğinin müəyyən edilməsi rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış ortamüddətli biznes planına və onun ekstrapolyasiya nəticələrinə əsaslanır. Biznes-plan rəhbərliyin şəraitə adekvat olan təxminlərinə əsaslanır.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu

Şirkət öz fəaliyyəti gedirdə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 9 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə uçota alınmalıdır. Lakin, həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün fəal bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazım gəlir. Mülahizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir.

İcarə müddətinin müəyyən edilməsi

Şirkət müqaviləyə xitam verilməsi ilə bağlı bir tərəfin digərinə 3 ay əvvəl hər hansı bir bildiriş göndərməyə ehtiyacı halda avtomatik olaraq yenilənən müddətsiz müqavilələr əsasında üçüncü tərəflərdən ofis sahələri icarəyə götürür. Şirkət belə müqavilələr üzrə ləğv etmə hüququ olmayan icarə müddətini edərkən müqavilələrə xitam veriləcəyi halda tətbiq ediləcək cərimələri, o cümlədən icarəyə götürülmüş əmlakın əsaslı təmiri, yerdəyişmə xərcləri və ya binaların Şirkətin fəaliyyəti üçün əhəmiyyəti kimi iqtisadi antismulları nəzərə alır. Bunun nəticəsində dəyəri əhəmiyyətli olan ofis sahəsinin icarə müddəti 5 il müəyyən edilmişdir.

Fasiləsiz fəaliyyət prinsipi

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarını fasiləsiz fəaliyyət prinsipinə əsasən hazırlamışdır. Belə bir mülahizə irəli sürərkən rəhbərlik Şirkətin maliyyə vəziyyətini, mövcud planları, əməliyyatların gəlirliliyini və maliyyə resurslarından istifadəni nəzərə almış və son maliyyə böhranının Şirkətin gələcək əməliyyatlarına təsirini təhlil etmişdir.

Rəhbərliyin ölçü və hesabatlarına əsasən Şirkət növbəti 12 ay ərzində likvidlik ehtiyaclarını tənzimləyə biləcək və buna əsasən hazırkı maliyyə hesabatları fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

5. Yeni və yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

Cari ildə Şirkət Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS -in Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Şirkətin fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən hesabat dövrünə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Aşağıdakı dəyişikliklər 01 yanvar 2025-ci ildən qüvvəyə minib.

21 sayılı MUBS-Mübadilə qabiliyyətinin olmamasına dəyişikliklər (15 avqust 2023-cü il tarixində dərc olunub və 01 yanvar 2025-ci il tarixindən başlayan və ya sonrakı illik dövrlər üçün qüvvəyə minir)

MUBSS Müəssisələrə iki valyuta arasında mübadilə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə və mübadilə qabiliyyəti olmadıqda spot məzənnənin müəyyən edilməsinə kömək etmək üçün 2023-cü il avqust ayında 21 sayılı MUBS-yə dəyişikliklər dərc edib. Şirkət dəyişikliklərdən xüsusi məqsəd üçün hesablama tarixində digər valyutaya mübadilə olunmayan xarici valyutada olan əməliyyatları olduqda təsirlənir.

21 sayılı MUBS-yə dəyişikliklər Şirkətin spot məzənnənin necə təxmin edilməsinin detallı tələblərini təmin etmir. Əvəzinə, onlar Şirkətin hesablama tarixinə olan spot məzənnəni müəyyən edə biləcəyi qayda təyin edirlər. Yeni tələbləri tətbiq edəndə, müqayisəli məlumatları yeniləməyə icazə verilmir. İlk tətbiq edilən zaman yenilənmiş məbləğlərin ehtimal olunan spot məzənnə ilə bölüşdürülməmiş mənfəətə və ya məcmu məzənnə fərqləri üzrə ehtiyata dəyişikliklərin edilməsi tələb olunur.

Əksi qeyd olunmadığı təqdirdə, yuxarıda qeyd olunan dəyişikliklərin tətbiqi Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

Yeni uçot qaydaları

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Şirkət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Şirkət bu yeni və dəyişiklik edilmiş standartları və şərhləri, əgər tətbiq olunarsa, qüvvəyə mindikdən sonra qəbul etmək niyyətindədir.

Maliyyə alətlərinin ölçülməsinə və təsnifatlaşdırılmasına olunan dəyişikliklər- 9 sayılı MHBS və 7 sayılı MHBS -yə olunan dəyişikliklər (30 may 2024-cü il tarixində dərc olunub və 01 yanvar 2026-cı il tarixindən başlayan və ya sonrakı illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

30 may 2024-cü il tarixində MUBSS 9 sayılı MHBS və 7 sayılı MHBS-yə olunan dəyişiklikləri dərc edib:

- Bəzi maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınma və silinmə tarixlərinin aydınlaşması, elekton nağd pul köçürmə sistemi ilə ödənilən bəzi maliyyə öhdəlikləri üçün istisnadır;
- Maliyyə aktivinin yalnız əsas borc və faizlərin ödəniş şərtlərini (SPPI) qarşılandığını qiymətləndirilməsi üçün növbəti təlimatların aydınlaşması və əlavə edilməsi;
- Nağd pul axınına dəyişə biləcək müqavilə şərti olan müəyyən alətlərin yeni açıqlamalarının əlavə olunması (ətraf mühitin, Şirkətin və dövlət hədəflərinin çatması ilə bağlı xüsusiyyətləri olan bəzi alətlər);
və
- Digər ümumi gəlirlər vasitəsi ilə ədalətli dəyərlə formalaşan kapital alətlərinin açıqlamalarının yenilənməsi.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

5. Yeni və yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərtlərin tətbiqi (davamı)

Bu nəşrə aşağıdakı düzəlişlər daxildir:

- 1 sayılı MHBS: İlk dəfə tətbiq edənlər üçün hədəq uqotuna dair aydınlaşdırmalar;
- 7 sayılı MHBS: Tanınmanın dayandırılması ilə bağlı mənfəət və ya zərərin tanınması üzrə təlimat;
- 7 sayılı MHBS: Ədalətli dəyər və əməliyyat qiyməti arasında təxirə salınmış fərqlər üçün təkmilləşdirilmiş açıqlamalar;
- 7 sayılı MHBS: Tətbiqdə təkmilləşdirmələr və kredit riski ilə bağlı açıqlamalar;
- 9 sayılı MHBS: İcarəyə götürənin icarə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılmasına dair izahatlar;
- 9 sayılı MHBS: Əməliyyat qiymətinin müəyyən edilməsi üzrə əlavə təlimat;
- 10 sayılı MHBS: “De-fakto agent”in müəyyən edilməsinə dair aydınlaşdırmalar;
- 7 sayılı MUBS: Xərc metodu ilə bağlı təkmilləşdirmələr.

18 sayılı MHBS Maliyyə hesabatlarının təqdimatı və açıqlamaları (09 aprel 2024-cü il tarixində dərc olunub və 01 yanvar 2027-ci il tarixindən başlayan və ya sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir)

Aprel 2024-cü ildə, MUBSS 18 sayılı MHBS-ni, əsas diqqətin mənfəət və ya zərər Hesabatındakı yeniliklərə çəkməklə maliyyə hesabatların təqdimatı və açıqlamaları haqqında yeni standartı dərc edib. 18 sayılı MHBS-də təqdim olunan əsas yeniliklərə aşağıdakılara aiddir:

- Mənfəət və ya zərər hesabatının quruluşuna;
- Şirkətin maliyyə hesabatlarından kənarında dərc olunan müəyyən Mənfəət və ya Zərər fəaliyyət ölçüləri üçün tələb olunan açıqlamalara (rəhbərlik tərəfindən müəyyən olunan ölçülər);
- Ümumən ilkin maliyyə hesabatlarına və qeydlərinə tətbiq edilən təkmilləşdirilmiş birləşmə və bölünmə prinsiplərinə;

18 sayılı MHBS, 1 sayılı MUBS-nin bir çox prinsipləri limitli dəyişikliklərlə saxlayaraq, əvəz edəcək.

18 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarında maddələrin tanınmasına və ölçülməsinə təsir göstərməyəcək, lakin Şirkətin “əməliyyat mənfəəti və ya zərəri” kimi təqdim etdiyi göstəriciləri dəyişə bilər. 18 sayılı MHBS, 01 yanvar 2027-ci il və ya ondan sonra başlayan hesabat dövrləri üçün tətbiq olunacaq və müqayisəli məlumatlara da aiddir.

19 sayılı MHBS İctimai hesabatlılığı olmayan törəmə müəssisələrin açıqlanmaları (09 may 2024-cü ildə dərc olunub və 01 yanvar 2027-ci il və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir)

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) törəmə müəssisələr üçün yeni MHBS Mühasibat Uçotu Standartını dərc etmişdir. 19 sayılı MHBS, uyğun törəmə müəssisələrə azaldılmış açıqlanmalarla MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarını istifadə etməyə icazə verir. 19 sayılı MHBS-nin tətbiqi törəmə müəssisələrin maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə bağlı xərcləri azaldacaq, eyni zamanda onların maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri üçün məlumatların faydalılığını qoruyub saxlayacaqdır.

Öz maliyyə hesabatları üçün MHBS Mühasibat Uçotu Standartlarını istifadə edən törəmə müəssisələr, onların istifadəçilərinin məlumat ehtiyacları ilə müqayisədə qeyri-mütənasib ola bilən açıqlanmalar təqdim edirlər. 19 sayılı MHBS bu problemləri aşağıdakı şəkildə həll edəcəkdir:

- törəmə müəssisələrə həm ana şirkətin, həm də özlərinin maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinin ehtiyaclarını təmin etmək imkanı yaratmaq üçün vahid mühasibat uçotunun tətbiqi;
- məlumatların açıqlanması tələblərinin azaldılması – 19 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinin ehtiyaclarına daha uyğun olan məlumatları açıqlamağa imkan verəcək.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

5. Yeni və yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi (davamı)

2025-ci ilin avqustunda MUBSŞ 21 sayılı MUBS – Xarici Valyuta Məzənnələrində Dəyişikliklərin Təsirləri (Hiperinflasiya Təqdimat Valyutası) standartına Müəssisə hiperinflasiya şəraitində təqdimat valyutasını necə müəyyənləşdirəcəyi və valyutanın dəyişmə qabiliyyəti olmadıqda xarici valyuta əməliyyatlarını necə qiymətləndirəcəyini izah etmək məqsədilə düzəlişlər etd. Müəssisə ölçmə tarixində başqa valyutaya dəyişdirilə bilməyən xarici valyutada əməliyyat və ya əməliyyat apardıqda təsirə məruz qalır. Düzləşlər 01 yanvar 2027-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir, erkən tətbiq icazə verilir.

Yuxarıda əksinə təsvir edilmədikcə, yeni standartlar və izahlar Rəhbərlik tərəfindən nəzərdən keçirilir və onların Şirkətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsinin gözlənilmədiyinin qənaətinə gəlinir.

Bu yeni standartların və izahların tələbləri bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilməmişdir. Rəhbərlik bu yeni standartların və izahların mümkün təsirini qiymətləndirmiş və onların tətbiqinin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərməyini gözləmir. Bu standartlar müvafiq qüvvəyə minmə tarixlərindən etibarən tələb olunduğu kimi tətbiq ediləcəkdir.

6. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2025-ci il</u>	<u>31 dekabr 2024-cü il</u>
Bankda olan pul vəsaitləri	986,666	351,761
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	986,666	351,761

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixinə banklarda olan pul vəsaitlərinin reyting təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	<u>31 dekabr 2025-ci il</u>	<u>31 dekabr 2024-cü il</u>
BB	95,113	-
BB -	930,657	232,975
Qiymətləndirilməmiş	56,009	118,786
Cəmi banklarda olan vəsaitlər	986,666	351,761

Banklarda yerləşdirilən pul vəsaitlərinin banklar üzrə bölgüsü aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	<u>31 dekabr 2025-ci il</u>	<u>31 dekabr 2024-cü il</u>
“Paşabank” ASC	930,657	137,862
“Turanbank” ASC	56,009	118,786
“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC	-	95,113
Cəmi banklarda olan vəsaitlər	986,666	351,761

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

7. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların ümumi balans dəyəri və kredit zərərləri üzrə ehtiyatın kateqoriyalar üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Korporativ kreditlər	80,438,546	64,821,140
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri</i>		
İstehlak kreditləri	7,041,551	6,594,270
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(4,274,512)	(1,428,380)
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	83,205,585	69,987,030

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
31 dekabr 2024-cü il tarixinə kreditin zərərləri üzrə ehtiyat	(1,428,380)	(739,001)
Dövr ərzində ehtiyatın yaradılması	(2,846,132)	(689,379)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə kreditin zərərləri üzrə ehtiyat	(4,274,512)	(1,428,380)

Hesabat dövrünün əvvəli və sonu arasındakı müddətdə amortizasiya olunmuş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyatda və ümumi balans dəyərində dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2025-ci il			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	83,306,544	-	-	83,306,544
Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	-	2,559,311	-	2,559,311
Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş (ümumi məbləğ)	-	-	1,614,242	1,614,242
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(2,599,511)	(866,889)	(808,112)	(4,274,512)
Cəmi	80,707,033	1,692,422	806,130	83,205,585

	31 dekabr 2024-cü il			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	66,773,486	-	-	66,773,486
Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	-	550,667	-	550,667
Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş (ümumi məbləğ)	-	-	4,091,257	4,091,257
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(472,153)	(44,863)	(911,364)	(1,428,380)
Cəmi	66,301,333	505,804	3,179,893	69,987,030

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

7. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (davam)

31 dekabr 2025-ci il tarixinə hüquqi və fiziki şəxslərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərdə qiymətləndirilən kreditlər üzrə təminat haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Korporativ kreditlər	İstehlak kreditləri	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:			
Daşınmaz əmlak	1,771,646	491,805	2,263,451
Daşınar əmlak	-	82,206	82,206
Təminatsız kreditlər	78,666,900	6,467,540	85,134,440
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(3,477,569)	(796,943)	(4,274,512)
Cəmi	76,960,977	6,244,608	83,205,585

31 dekabr 2024-cü il tarixinə hüquqi və fiziki şəxslərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərdə qiymətləndirilən kreditlər üzrə təminat haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Korporativ kreditlər	İstehlak kreditləri	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:			
Daşınmaz əmlak	2,077,580	568,659	2,646,239
Daşınar əmlak	113,805	193,119	306,924
Təminatsız kreditlər	62,629,755	5,832,492	68,462,247
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(1,217,190)	(211,190)	(1,428,380)
Cəmi	63,603,950	6,383,080	69,987,030

8. Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	Mebel və qurğular	Kompüter və ofis avadanlıqları	Nəqliyyat vasitələri	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
İlkin dəyər					
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	49,604	301,091	346,657	126,000	823,352
II üzrə əlavələr	-	4,200	-	35,000	39,200
31 dekabr 2024-cü il tarixinə	49,604	305,291	346,657	161,000	862,552
II üzrə əlavələr	-	-	-	-	-
31 dekabr 2025-ci il tarixinə	49,604	305,291	346,657	161,000	862,552
Yığılmış köhnəlmə və amortizasiya					
31 dekabr 2023-cü il	(17,847)	(239,701)	(86,664)	(23,940)	(368,152)
II üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(5,961)	(15,207)	(60,047)	(9,890)	(91,105)
31 dekabr 2024-cü il	(23,808)	(254,908)	(146,711)	(33,830)	(459,257)
II üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(4,785)	(11,477)	(45,492)	(12,248)	(74,002)
31 dekabr 2025-ci il	(28,593)	(266,385)	(192,203)	(46,078)	(533,259)
Qalıq balans dəyəri					
31 dekabr 2023-cü il	31,757	61,390	259,993	102,060	455,200
31 dekabr 2024-cü il	25,796	50,383	199,946	127,170	403,295
31 dekabr 2025-ci il	21,011	38,906	154,454	114,922	329,293

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

9. Digər aktivlər

Digər aktivlər aşağıdakılardan təşkil olunmuşdur:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Kollektor agentindən alınacaq vəsaitlər	5,634,214	-

Hesabat dövrü ərzində Şirkət kredit portfelindəki müəyyən kredit ekspozisiyalarını üçüncü tərəf kollektor təşkilatına satmışdır. Bu köçürülmə nəticəsində müvafiq maliyyə aktivləri balansdan çıxarılmışdır, çünki Şirkət həmin kreditlər üzrə əsas bütün riskləri və faydaları ötürmüşdür. Ötürülmüş kredit portfelini "Green Stream International" MMC-yə aid 5,583,906 AZN və 50,308 AZN məbləğində qalıq borcları əhatə edir.

10. Nizamnamə kapitalı

Şirkətin təsisçiləri 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə aşağıdakı kimi olmuşdur: "Pro Trade Logistics DMCC" şirkəti ümumi nizamnamə kapitalının 95%-nə (4,750,000 AZN) və Əliyev Sahib Rəhif isə 5%-nə (250,000 AZN) malikdir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 15 noyabr 2024-cü il tarixli 46/1 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Bank olmayan kredit təşkilatlarının fəaliyyətinin prudensial tənzimlənməsi Qaydası"na əsasən, kommersiya hüquqi şəxsi formasında yaradılan BOKT üçün minimum nizamnamə kapitalı 1,000,000 manat müəyyən edilmişdir və bank olmayan kredit təşkilatı aktivlər üzrə gözlənilən zərərlərin ödənilməsi məqsədilə xüsusi ehtiyat yaratmalıdır.

11. Müddətli borc öhdəlikləri

İl ərzində Şirkət, 5 aprel 2023-cü il tarixində "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-dən 24 ay müddətinə, illik 11% dərəcəsi ilə alınmış 5,000,000 AZN məbləğində, həmçinin 26 dekabr 2024-cü il tarixində "Aqrarkredit" QSC-dən 24 ay müddətinə, illik 10% dərəcəsi ilə alınmış 6,000,000 AZN məbləğində müddətli borcları tamamilə geri ödəmişdir.

Bundan əlavə, 29 may 2025-ci il tarixində Şirkət "Yelo Bank" ASC-dən 36 ay müddətinə, illik 14% dərəcəsi ilə 1,000,000 AZN məbləğində müddətli borc vəsaiti (kredit xətti) əldə etmiş və həmin vəsait hesabat ilinin sonunadək tamamilə geri ödənilmişdir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə müddətli borclar üzrə heç bir qalıq borc mövcud olmamışdır.

Şirkətin 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə maliyyə institutları və banklar qarşısındakı borcları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Əsas borc	-	6,652,821
Hesablanmış faiz	-	11,187
Cəmi müddətli borc öhdəlikləri	-	6,664,008

Müddətli borcların ilin əvvəlinə və sonuna olan qalıqlarının maliyyələşmə fəaliyyətindən irəli gələn müvafiq nağd və qeyri-nağd dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilmişdir:

	2025-ci il	2024-cü il
01 yanvar	6,664,008	5,039,722
Pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Müddətli borclardan daxilolmalar	23,071,106	11,678,470
Əsas borcun ödənilməsi	(29,723,927)	(10,025,649)
Faiz xərclərinin ödənilməsi	(683,212)	(539,778)
Nağdsız əməliyyatlara dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	672,025	511,243
31 dekabr	-	6,664,008

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

12. Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Əsas borc	59,684,666	39,408,085
Hesablanmış faiz	10,559,117	6,184,890
Cəmi təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	70,243,783	45,592,975

Şirkət 31 dekabr 2025-ci il tarixinə 11% və 4% ilə cəmi məbləği müvafiq olaraq 14,526,267 AZN və 8,562,700 ABŞ dolları (14,556,590 AZN) olan 13 və 6 borc müqaviləsi imzalamışdır. Kreditlərin son ödəmə tarixi 2035-ci ildir (31 dekabr 2024-cü il: 30,621,067 AZN və 14,448,118 ABŞ dolları (24,561,801 AZN) olan 36 və 34 borc müqaviləsi, son ödəmə tarixi 2034-ci ildir). 31 dekabr 2025-ci il tarixinə kreditlərin qalıq məbləği 43,844,930 AZN və 15,528,737 ABŞ dolları (26,398,853 AZN) olmuşdur (31 dekabr 2024-cü il: 24,712,485 AZN və 8,644,471 ABŞ dolları (14,695,600 AZN)).

Səhmdarlardan daxil olmuş borcların dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlarının maliyyə fəaliyyətindən daxil olan pul və qeyri-pul hərəkətləri ilə uzlaşdırılması aşağıda göstərilmişdir:

	2025-ci il	2024-cü il
01 yanvar	45,592,976	46,285,041
Pul vasitələrinin hərəkəti		
Səhmdarlardan alınmış borclardan daxilolmalar	29,082,857	29,929,995
Əsas borcun ödənilməsi	(8,806,284)	(33,752,154)
Faiz xərclərinin ödənilməsi	-	(509,507)
Nağdsız əməliyyatlara dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	4,374,234	3,639,600
31 dekabr	70,243,783	45,592,975

13. Buraxılmış borc qiymətli kağızları

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Qiymətli kağızların buraxılması – istiqrazlar– “Westone Capital” LTD	10,200,000	10,200,000
İstiqraz üzrə hesablanmış faizlər	938,400	231,200
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızları	11,138,400	10,431,200

22 oktyabr 2024-cü il tarixinə dövriyyəyə olan borc qiymətli kağızlarına hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN, illik sabit kupon dərəcəsi isə 12% olan, toplam 10,200,000 AZN məbləğində 10,200 ədəd istiqraz daxildir.

Maliyyə fəaliyyəti üzrə müvafiq pul və qeyri-pul hərəkətləri nəticəsində emissiya edilmiş borc qiymətli kağızlarının dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlarının uzlaşdırılması aşağıda göstərilmişdir:

	2025-ci il	2024-cü il
01 yanvar	10,431,200	-
Pul vasitələrinin hərəkəti		
Buraxılmış istiqrazlardan daxilolmalar	-	10,200,000
Faiz xərclərinin ödənilməsi	(530,400)	-
Nağdsız əməliyyatlara dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	1,237,600	231,200
31 dekabr	11,138,400	10,431,200

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

14. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Sosial sığorta ayırmaları üzrə öhdəliklər	18,881	32,211
Digər öhdəliklər	64,145	1,827
Cəmi digər öhdəliklər	83,026	34,038

15. Faiz gəlirləri və xərcləri

Faiz gəlirləri və xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərə qıymətləndirilən kreditlər və avanslar	11,187,488	8,037,935
Cəmi effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri	11,187,488	8,037,935
Faiz xərcləri		
Banklardan cəlb olunmuş kreditlər üzrə faizlər	(173,231)	(506,243)
Digər maliyyə institutlarından alınmış kreditlər üzrə faizlər	(498,794)	(5,000)
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri üzrə faizlər	(4,374,234)	(3,639,600)
Borc qiymətli kağızların buraxılmasından faizlər	(1,237,600)	(231,200)
Cəmi faiz xərcləri	(6,283,859)	(4,382,043)
Xalis faiz gəlirləri	4,903,629	3,655,892

16. İnzibati və digər əməliyyat xərcləri

İnzibati və digər əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	(706,484)	(406,203)
Peşəkar xidmətlər	(334,804)	(127,465)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	(74,002)	(91,105)
Proqram təminatı xərcləri	(35,813)	(14,750)
Təmir və servis xərcləri	(35,600)	(18,463)
Ofis ləvazimatları	(17,634)	(23,284)
Ezamiyyət xərcləri	-	(62,329)
Digər xərclər	(26,102)	(57,223)
Cəmi inzibati və sair əməliyyat xərcləri	(1,230,439)	(800,822)

17. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Cari vergi xərci	-	(273,276)
Təxirə salınmış vergi gəliri	146,657	129,859
Xalis mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	146,657	(143,417)

Şirkətin mənfəətinə 20% dərəcəsində mənfəət vergisi hesablanmışdır. Şirkət, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar Maliyyə Hesabatları Beynəlxalq Standartlarından fərqlənə bilər.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17. Mənfəət vergisi (davamı)

Şirkətdə bəzi xərclərin vergi mənfəətindən azaldılmamasına və bəzi gəlirlərin vergidən azad olunmasına görə bəzi daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və passivlərin qalığı dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalığı dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə vergi bazasını artıran və azaldan müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2025-ci il	31 dekabr 2024-cü il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,161,999	1,428,380
Əmlak və avadanlıqlar	1,505	1,842
Müddətli borc öhdəlikləri	199	199
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:	2,163,703	1,430,421
Yerli vergi dərəcəsi hesablanan təxirə salınmış vergi aktivi (2025-ci il: 20%, 2024-cü il: 20%)	432,741	286,084

Mühasibat mənfəəti ilə mənfəət vergisi xərci arasında əlaqə 31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərinə aşağıdakı kimi izah edilir:

	31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Vergidən əvvəlki zərər/mənfəət	982,082	2,190,346
Qanuni vergi dərəcəsi	20%	20%
Qanuni vergi dərəcəsinə uyğun hesablanmış vergi xərci	(196,416)	(438,069)
Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan və ya vergiyə cəlb olunmayan maddələrin vergi təsiri:		
Vergi bazasına təsir edən daimi fərqlər	343,073	294,652
Mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	146,657	(143,417)
Cari mənfəət vergisi xərci	-	(273,276)
Təxirə salınmış vergi aktivində dəyişikliklər	146,657	129,859
Xalis mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	146,657	(143,417)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

Şirkət daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

"FİNTREND" BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski

Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparan bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda Şirkət kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Şirkətin qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına gətirib çıxarır. Şirkətin İdarə Heyəti tərəfindən təsdiqlənmiş Kredit Siyasətinə uyğun olaraq mümkün kredit risklərinin diversifikasiyasını və azaldılmasını təmin etmək üçün kredit portfeli üzrə bəzi limitlər müəyyən edilmişdir.

Bu limitlər aşağıda göstərilir:

1. Biznes və istehlak kreditləri portfeli üzrə limitlər;
2. İqtisadi sektorlar üzrə limitlər;
3. Regionlar üzrə limitlər;
4. Konsentrasiya limitləri; və
5. Təminatın növü üzrə limitlər.

Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti hər rüb limitləri müəyyən edir və onları nəzərdən keçirir. Bazar şəraitində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə həmin limitlərə yenidən baxıla bilər. Limitlərin dəyişməsi ilə bağlı təklif əvvəlcə Kredit Komitəsi, sonra isə İdarə Heyəti tərəfindən təsdiqlənir.

Kredit Əməliyyatları və Hesabatı Departamenti müntəzəm olaraq bütün limitlərə riayət edilməsinə nəzarət edir və bəzi limitlər (bir borcalan və ya bir-biri ilə əlaqədar borcalanlar qrupuna verilmiş kreditlərin maksimum məbləği və əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlərin maksimum məbləği) hər hansı yeni kreditin verilməsindən əvvəl yoxlanılır.

Bundan əlavə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ölkədə fəaliyyət göstərən bütün maliyyə təşkilatları tərəfindən riayət edilməsi məcburi hesab olunan bəzi limitlər müəyyən edir və bu limitlərə müntəzəm olaraq nəzarət edir.

Kredit risklərinin idarə edilməsi Şirkətin əməliyyatlarının tərkib hissəsidir. Risklərin idarə edilməsi funksiyası kreditlərin verilməsi və təsdiqlənməsindən onun geri qaytarılmasınadək baş verən kredit prosesinin bütün mərhələlərini əhatə edir. Şirkətin Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi və Kredit Komitəsi müntəzəm olaraq yığışır və ən azı ayda bir dəfə İdarəetmə Komitəsinə hesabat verir. Bu komitələr ARMB-nin İdarə Heyəti tərəfindən 29 dekabr 2004-cü il tarixində təsdiqlənmiş Risklərin İdarə Edilməsi Standartları və Prosedurları, aktivlərin təsnifləşdirilməsi və aktivlərin idarə edilməsi üzrə Şirkətin daxili siyasətinə uyğun olaraq risklərin maksimum səviyyəsi ilə bağlı vəzifələri və təlimatları aydın şəkildə müəyyən etmişdir.

ARMB-nin müəyyən etdiyi Risklərin İdarə Edilməsi Standartları və Prosedurlarına əsasən risklərin idarə edilməsi prosesinə onların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi yolu ilə risklərə nəzarət edilməsi və azaldılması, bu cür risklərlə bağlı hesabatların hazırlanması (məsələn, Rəhbərlik, komitələr və risklərin idarə edilməsi üzrə mütəxəssislər tərəfindən) və Rəhbərlik tərəfindən risk limitlərinin qəbul edilməsi aid edilir.

Risklərin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədləri aşağıda göstərilir. ARMB-nin müəyyən etdiyi Risklərin İdarə Edilməsi Standartlarına görə risklərin idarə edilməsi infrastrukturunu və bankların üzlaşdığı risklər kənar mütəxəssis və ya auditor tərəfindən ən azı ildə bir dəfə qiymətləndirilməlidir. Ümumiyyətlə, ARMB-nin müəyyən etdiyi standartlarda konkret kəmiyyət limitləri və ya standartlar nəzərdə tutulmasa da, Şirkət tərəfindən risklərin qiymətləndirilməsi üzrə müvafiq metodologiyanın qəbul edilməsi tələb olunur.

Şirkətdə risklərin idarə edilməsi funksiyası Şirkətin Müşahidə Şurası və bütün əməkdaşlarının vəzifə və səlahiyyətlərinin ümumi strukturuna daxildir.

Bu funksiya aşağıdakıların müəyyən edilməsini tələb edir: (i) risklərin idarə edilməsi funksiyası çərçivəsində nəzarət edilən risklərin həcmi və ya səviyyəsi, (ii) Şirkətin daxili strukturunda risklərin idarə edilməsi funksiyasının yerinə yetirilməsinə görə məsul olan işçinin vəzifəsi və (iii) risklərlə bağlı məlumatların qiymətləndirilməsi metodologiyası, müvafiq hesabatların hazırlanması və bu cür risklərə nəzarət edilməsi (risk limitlərinin müəyyən edilməsi) və qərarların qəbul edilməsi prosesində bu cür məlumatların nəzərə alınması

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

ARMB-nin müəyyən etdiyi Risklərin İdarə Edilməsi Standartlarında kredit risklərinin xarakteri, eləcə də onların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi metodologiyası əks etdirilir. Bundan əlavə, Standartlarda Şirkətin Müşahidə Şurası tərəfindən aşağıdakı risk limitlərinin qəbul edilməsi nəzərdə tutulur: kapital riski, bazar riski, kredit riski və konsentrasiya riski üzrə limitlər. Şirkət məruz qaldığı kredit riskinə bir borcalan, eləcə də coğrafi və ya fəaliyyət seqmentləri üzrə limitlər müəyyən etməklə nəzarət edir. Bu cür risklərə Kredit Komitəsi kimi Şirkətin müvafiq bölmələri tərəfindən gündəlik nəzarət olunur.

Bu cür risklərə həmçinin İdarəetmə Komitəsi tərəfindən hər ay nəzarət olunur və vaxtı keçmiş kreditlərin sayının azaldılması tələb olunduqda, prosedurların təkmilləşdirilməsi məqsədilə il ərzində mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir. Kredit riski səviyyəsinin məhsul borcalan və sənaye sahələri üzrə limitləri müntəzəm olaraq Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənir.

Bir borcalan, o cümlədən banklar və broker şirkətlərinin məruz qaldığı kredit riski əlavə olaraq balans və balansdankənar riskləri əhatə edən ARMB-nin normativ sub-limitləri vasitəsilə, eləcə də gün ərzində forvard valyuta müqavilələri kimi ticarət vasitələri üzrə risk limitlərini ötürməklə məhdudlaşdırılır. Qəbul edilə bilən risk səviyyəsi üzrə limitlərə faktiki olaraq hər gün nəzarət edilir.

Şirkətin kredit siyasəti kreditlərin verilməsi prosesinə cəlb olunan Şirkətin hər bir əməkdaşının vəzifə və səlahiyyətlərini tənzimləyir. eləcə də kreditlərin verilməsi limitlərini, kreditlərə nəzarət qaydalarını Şirkətin tətbiq etdiyi reyting sisteminin prinsiplərini və kreditlərin verilməsi prosedurlarını müəyyən edir.

Kreditin təsdiqlənməsi proseduru və səlahiyyətlərin müəyyən edilməsi

Kreditin təsdiqlənməsi prosesi Şirkətin Kredit Siyasətində nəzərdə tutulan prosedurlara uyğun olaraq həyata keçirilir. Kreditin təsdiqlənməsi səlahiyyətləri hər bir biznes vahidi üzrə Şirkətin Rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənmiş limitlər çərçivəsində müəyyən edilir.

Kreditlərin təsdiqlənməsi üzrə səlahiyyətlər

Kreditlərin verilməsindən əvvəl Şirkət, potensial borcalanların ətraflı qiymətləndirilməsini aparır. Bu təhlil potensial borcalanın maliyyə vəziyyətinə, bazardakı mövqeyinə, kreditin təminatı üçün qoyulmuş girovun növünə və dəyərinə eləcə də kredit tarixçəsinə əsaslanır. Kreditlər üzrə monitoring borcalan üzrə Şirkətin daxili risk reytingini nəzərə alaraq, kreditin ümumi müddəti ərzində müntəzəm şəkildə aparılır. Bir çox hallarda planlaşdırılmış monitoring hər rüb aparılır. Kreditin vaxtı keçdikdə borcalana on gün ərzində bildiriş göndərilir.

Borcalan krediti ödəyə bilmədikdə 30 gün ərzində ikinci bildiriş göndərilir. Kreditlərin böyük hissəsi üzrə faiz ödənişləri hər ay aparıldığına görə, bu Şirkətə borcalanın maliyyə vəziyyətinə dair əlavə məlumat əldə etmək imkanı verir. Ödənişlərin vaxtı gecikdirildiyi halda Kredit Komitəsi tərəfindən əlavə monitoring keçirilir. Həmin Şöbə Şirkətin aktivlərinin təhlükəsizliyi və mümkün kredit riskləri və zərərlərin azaldılmasını təmin etmək məqsədilə bütün kredit növləri üzrə monitoring aparır və monitoringin nəticələrinə dair xüsusi hesabat hazırlayaraq onu Şirkətin Kredit Komitəsinə təqdim edir. Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər istisna olmaqla, Şirkətin bütün kreditlər üçün zəmanətlər və müxtəlif girov növləri (daşınmaz əmlak, əsas vəsaitlər, dövriyyədə olan mallar, qiymətli kağızlar və s.) şəklində təminat alınmasını nəzərdə tutur. Girovun qiymətləndirilməsi müstəqil peşəkar şirkət tərəfindən aparılır.

Bazar riski

Şirkət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan (a) valyuta (b) faiz dərəcəsi və (c) pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazar risklərinin idarə edilməsində Şirkətin məqsədi valyuta məzənnələri və faiz dərəcələrindəki mənfi dəyişikliklərə görə Şirkətin məruz qala biləcək açıq bazar mövqələri üzrə mümkün zərər məbləğlərinin məhdudlaşdırılması və azaldılmasından ibarətdir. İdarəetmə Komitəsi qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Bu limitlər ARMB-nin Açıq Valyuta Mövqeyi Limitlərinin Müəyyən Edilməsi və Tənzimlənməsi Qaydalarına uyğun olaraq müəyyən edilir. Şirkətin hər-hansı bir valyuta üzrə açıq valyuta mövqeyi Şirkətin məcmu kapitalının 20 faizindən bütün xarici valyutalar üzrə isə 14 faizdən artıq olmamalıdır. Şirkət ehtiyac yarandıqda ARMB-nin müəyyən etdiyi limitlərdən daha sərt limitlər müəyyən edə bilər.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Xarici valyuta riski

Şirkət Azərbaycan manatına qarşı xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar xarici valyuta riskinə məruz qalır. İdarəetmə Komitəsi hər bir valyuta üzrə və ümumilikdə risklərin səviyyəsi ilə əlaqədar günün sonuna, həmçinin bir gün ərzində limitlər müəyyən edir və bu limitlərə gündəlik nəzarət edir.

Şirkət spekulyativ fəaliyyət və ya hecinq məqsədləri üçün hər hansı derivativ alətlərlə əməliyyat aparmır. Bu cür alətlər Azərbaycan Respublikasında geniş yayılmamışdır. Hesabat dövrünün sonunda Şirkətin məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	31 dekabr 2025-ci il			31 dekabr 2024-cü il		
	Pul maliyyə aktivləri	Pul maliyyə öhdəlikləri	Xalis mövqe	Pul maliyyə aktivləri	Pul maliyyə öhdəlikləri	Xalis mövqe
AZN	72,829,453	(54,983,330)	17,846,123	69,765,403	(46,929,800)	22,835,603
ABŞ dolları	11,362,798	(26,398,853)	(15,036,055)	573,388	(15,758,383)	(15,184,995)
Cəmi	84,192,251	(81,382,183)	2,810,068	70,338,791	(62,688,183)	7,650,608

Yuxarıdakı cədvəldə yalnız pul aktivləri və öhdəlikləri daxildir. Şirkət hesab edir ki, pay alətləri üzrə investisiyalar və qeyri-pul aktivləri əhəmiyyətli valyuta riskinin yaranmasına gətirib çıxarmır.

Valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər Şirkətin mənfəət və ya zərərindən başqa, digər kapitalına heç bir təsiri yoxdur. Açıqlama Şirkətin funksional valyutasından fərqli valyutalarda ifadə olunan pul qalıqları üçün hesablanmışdır. Şirkət həssaslıq təhlili həyata keçirərkən aşağıdakı mülahizələri irəli sürür:

Həssaslıq təhlili Şirkətin növbəti illik hesabat dövründə açıqlamalarını təqdim edən dövr ərzində mümkün dəyişikliklərin təsirini göstərir.

Şirkət bütün mümkün dəyişikliklərin deyil, yalnız müvafiq risk dəyişənlərinin mümkün limitləri çərçivəsində təsirini açıqlayır.

Faiz dərəcəsi riski

Şirkət bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. İdarəetmə Komitəsi faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Faiz dərəcəsi riski (davamı)

Bu cədvəldə Şirkətin cəmi maliyyə aktiv və öhdəlikləri müqavilə üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi tarixlərinə və ya ödəmə tarixlərinə görə (bunlardan hansı daha tez olarsa) təsnifləşdirilir:

	Tələb edilən və ya					Cəmi
	1 ay ərzində	1-6 ay ərzində	6-12 ay ərzində	12 ay-5 il ərzində	5 ildən yuxarı	
31 dekabr 2025-ci il						
Cəmi maliyyə aktivləri	13,773,275	22,292,609	17,333,908	28,528,788	2,263,671	84,192,251
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(632,400)	(306,000)	-	(20,759,117)	(59,684,666)	(81,382,183)
31 dekabr 2025-ci il tarixinə faiz dərəcələrinə həssaslıq üzrə xalis çatışmazlıq	13,140,875	21,986,609	17,333,908	7,769,671	(57,420,995)	2,810,068
31 dekabr 2024-cü il						
Cəmi maliyyə aktivləri	12,616,321	4,358,352	11,330,509	42,033,609	-	70,338,791
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(242,387)	(652,821)	-	(61,792,975)	(39,408,085)	(62,688,183)
31 dekabr 2024-cü il tarixinə faiz dərəcələrinə həssaslıq üzrə xalis çatışmazlıq	12,373,934	3,705,531	11,330,509	19,648,719	(39,408,085)	7,650,608

Coğrafi risk

31 dekabr 2025-ci il tarixində Şirkətin maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT-yə üzv olan ölkələr	Cəmi
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	986,666	-	986,666
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	83,205,585	-	83,205,585
Cəmi aktivlər	84,192,251	-	84,192,251
Öhdəliklər			
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	70,243,783	-	70,243,783
Müddətli borc öhdəlikləri	-	-	-
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	11,138,400	-	11,138,400
Cəmi öhdəliklər	81,382,183	-	81,382,183
Balans üzrə xalis mövqe	2,810,068	-	2,810,068

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Coğrafi risk (davamı)

31 dekabr 2024-cü il tarixində Şirkətin maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT-yə üzv olan ölkələr	Cəmi
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	351,761	-	351,761
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	69,987,030	-	69,987,030
Cəmi aktivlər	70,338,791	-	70,338,791
Öhdəliklər			
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	45,592,975	-	45,592,975
Müddətli borc öhdəlikləri	6,664,008	-	6,664,008
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	10,431,200	-	10,431,200
Cəmi öhdəliklər	62,688,183	-	62,688,183
Balans üzrə xalis mövqe	7,650,608	-	7,650,608

Digər risk konsentrasiyaları

Rəhbərlik, verilmiş kreditlərin ümumi məbləği xalis aktivlərin 10%-dən yuxarı olan borcalanlar haqqında məlumatları əks etdirən hesabatlara əsasən kredit riski üzrə konsentrasiyaya nəzarət edir və bu cür məlumatları açıqlayır. 31 dekabr 2025-ci il tarixində Şirkətin əhəmiyyətli risk konsentrasiyaları olmamışdır.

Likvidlik riski

Likvidlik riski Şirkətin maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Şirkətin çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri ilə üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin öhdəliklər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Şirkətin Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğu maliyyə təşkilatlarının idarə olunması üçün əsas amillərdir.

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə Şirkət aktiv/ öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə hər gün nəzarət edir

Şirkətin likvidlik siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımı likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Şirkətin strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;
- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Şirkətin ölkədaxili və xarici mənbələrdən borc almaq imkanlarının artırılması;
- Yüksək likvidli və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Aktiv və öhdəliklər strukturunun vaxt çərçivələrində daimi monitorinqi.

19. Kapitalın idarə edilməsi

Kapitalın idarə olunmasında Şirkətin məqsədi ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini, Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və kapitalın adekvatlıq əmsalının 20% həcmində saxlanması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir.

İdarə heyəti hesab edir ki, Şirkət 2025-ci il üçün xarici bütün normativ tələblərə cavab verir.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

20. Şərti öhdəliklər

Məhkəmə prosedurları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyət gedişində Şirkətə qarşı irəli sürülə biləcək iddialarla əlaqədar Şirkətin Rəhbərliyi öz təxminlərinə ələcə də daxili və kənar peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Şirkətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən bu cür qanunvericiliyə dair Rəhbərliyin şərtlərinə müvafiq dövlət vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər.

Azərbaycan Respublikasında cərəyan edən son hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyən edərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilər və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilər. Bunun nəticəsində Şirkətə qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər cərimələr və faizlər hesablanıla bilər.

Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər

31 dekabr 2025-ci il və 31 dekabr 2024-cü il tarixlərində Şirkətin binaları və avadanlıqları ilə əlaqədar kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəlikləri olmamışdır.

21. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və ən yaxşı olaraq aktiv bazar qiyməti ilə təsdiqlənir.

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Şirkət tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir.

Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Azərbaycan Respublikasında inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas xüsusiyyətlər müşahidə olunmaqdadır. lakin iqtisadi şərtlər maliyyə bazarlarında aktivliyin həcmi məhdudlaşdırmaqda davam edir. Bazar qiymətləri köhnəlmiş ola bilər və ya aşağı qiymətlərlə satışın dəyərini əks etdirə bilər və bu səbəbdən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini əks etdirməyə bilər. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

Şirkət müəyyən qiymətləndirmə üsulları ilə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini açıqlamaq üçün aşağıdakı qiymətləndirmə səviyyələrindən istifadə edir:

Səviyyə 1: Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə alətlərinin (ictimai satışa çıxarılan törəmələr, ticarət və satıla bilən qiymətli kağızlar və s.) ədalətli dəyəri hesabat dövrünün sonunda bazar qiymətlərinə əsaslanır. Şirkət tərəfindən saxlanılan maliyyə aktivləri üçün istifadə olunan bazar qiyməti cari təklif qiymətini əks etdirir. Bu alətlər 1-ci səviyyəyə daxil edilir.

Səviyyə 2: Fəal bazarda alınıb-satıla bilməyən maliyyə alətlərinin (hesabdan əlavə törəmələr) ədalətli dəyəri müəssisənin təxminlərinə daha az etibar edərək və mümkün qədər müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanan qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə müəyyən edilir. Ədalətli dəyər aləti tələb olunan bütün əhəmiyyətli müşahidələr mövcuddursa, alət 2-ci səviyyəyə aid edilir.

Səviyyə 3: Bir və ya daha çox əhəmiyyətli amillər müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanıla bilmirsə bu maliyyə aləti 3-cü səviyyəyə aid edilir. Bu hal bazara çıxarılmamış qiymətli kağızlar üçün nəzərdə tutulur.

“FİNTREND” BOKT MMC
MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR
31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)

Aşağıdakı cədvəl maliyyə alətlərini ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyəsilə müəyyən edilən ədalətli dəyərlə təhlil edir:

	31 dekabr 2025-ci il			Cəmi
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	986,666	-	-	986,666
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	83,205,585	83,205,585
Cəmi maliyyə aktivləri	986,666	-	83,205,585	84,192,251
Maliyyə öhdəlikləri				
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	-	-	70,243,783	70,243,783
Müddətli borc öhdəlikləri	-	-	-	-
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	-	11,138,400	11,138,400
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	-	81,382,183	81,382,183
	31 dekabr 2024-cü il			
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	351,761	-	-	351,761
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	69,987,030	69,987,030
Cəmi maliyyə aktivləri	351,761	-	69,987,030	70,338,791
Maliyyə öhdəlikləri				
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	-	-	45,592,975	45,592,975
Müddətli borc öhdəlikləri	6,664,008	-	-	6,664,008
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	-	-	10,431,200	10,431,200
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	6,664,008	-	56,024,175	62,688,183

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə aktivləri				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	986,666	986,666	351,761	351,761
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	83,205,585	83,205,585	69,987,030	69,987,030
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilən maliyyə aktivləri	84,192,251	84,192,251	70,338,791	70,338,791
	31 dekabr 2025-ci il		31 dekabr 2024-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə öhdəlikləri				
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	70,243,783	70,243,783	45,592,975	45,592,975
Müddətli borc öhdəlikləri	-	-	6,664,008	6,664,008
Buraxılmış borc qiymətli kağızları	11,138,400	11,138,400	10,431,200	10,431,200
Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilən maliyyə öhdəlikləri	81,382,183	81,382,183	62,688,183	62,688,183

Likvid və ya qısa müddətli (üç aydan az) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərinin onların ədalətli dəyərilə eyni olduğu güman edilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər istisna olmaqla Şirkətin maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri likvid hesab olunur və ya hesabat tarixindən etibarən üç ay ərzində müddətinin tamamlanması gözlənilir.

"FİNTREND" BOKT MMC**MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR QEYDLƏR****31 DEKABR 2025-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ***(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***21. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)**

Müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri ilk analoji maliyyə aktivləri üçün cari bazarda təklif olunan və tanınan faiz dərəcələri müqayisə olunaraq təxmin edilir. 31 dekabr 2025-ci il tarixinə mövcud olan kreditlərin əksər hissəsi həmin tarixdə bitən dövrün 12 ayı ərzində və bazar faiz dərəcələri ilə verilmişdir. 2025-ci ildə verilən kreditlərin müqavilə üzrə faiz dərəcələri isə 31 dekabr 2025-ci il tarixinə olan bazar faiz dərəcələrinə yaxın qiymətləndirilir. Belə ki, onların balans dəyəri ədalətli dəyərinə bərabər hesab edilir.

22. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirmə kateqoriyaları üzrə təqdim edilməsi

9 sayılı MHBS, Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi Standartına uyğun olaraq Şirkət maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirir: (a) mənfəət və zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri ("MZƏD"); (b) sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri ("DMGZƏD"); (c) Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiymətləndirilən maliyyə aktivləri. ("AD"). Şirkətin bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

23. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

24 sayılı MUBS standartına uyğun olaraq tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar ümumi nəzarət altında olsun və ya tərəflərdən biri digərinə nəzarət etmək iqtidarında olsun və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərə dair qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilsin və ya ona birgə nəzarət etsin. Əlaqəli tərəflərlə hər hansı mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilərkən, həmin münasibətlərin mahiyyətinin onların hüquqi formasından üstünlüyü prinsipi tətbiq olunur.

31 dekabr 2025-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdarlar	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas idarəedici şəxslər
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	57,127,370	-
GKZ üzrə ehtiyat	-	(2,435,306)	-
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	-	70,243,783	-

31 dekabr 2024-cü il tarixinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmdarlar	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas idarəedici şəxslər
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	53,032,977	-
GKZ üzrə ehtiyat	-	(1,132,812)	-
Təsisçilərdən alınmış borc öhdəlikləri	-	45,592,975	-

31 dekabr 2025-ci il tarixində bitən il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

	Səhmdarlar	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas idarəedici şəxslər
Faiz gəlirləri	-	7,434,520	-
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	-	-	(154,163)

31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

	Səhmdarlar	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr	Əsas idarəedici şəxslər
Faiz gəlirləri	-	5,923,222	-
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	-	-	(96,989)

24. Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr

Hesabat dövründən sonra heç bir əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.

